

Memòria del *ces*

Sobre l'economia,
el treball i la societat de les Illes Balears

2025

(Resum executiu)

Consell Econòmic i Social
de les Illes Balears

Memòria del *ces*

Sobre l'economia,
el treball i la societat de les Illes Balears

2025

(Resum executiu)

EDITAT PER:

Consell Econòmic i Social de les Illes Balears

DISSENY GRÀFIC, INFOGRAFIES I MAQUETACIÓ: esment impremta

IMPRESSIÓ: esment impremta

ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC: INCYTA Serveis Lingüístics

ISSN: 2792-6133

DIPÒSIT LEGAL: PM-2783-2003

S'autoritza la reproducció d'aquesta memòria sempre que n'aparegui la procedència.

COMISSIÓ DE TREBALL PER A L'ELABORACIÓ DE LA MEMÒRIA DEL CES 2025

President	Carles Mulet Forteza (grup III, UIB)
Membres titulars	Maria del Mar Muñoz Muñoz (grup I, CAEB) Rafael Roig Grimalt (grup I, CAEB) Silvia Montejano Cofreces (grup II, CCOO) Sebastián Lora Sánchez (grup II, UGT) Luis Ramis de Ayreflor Cardell (grup III, Govern)

La Comissió de Treball de la Memòria s'ha reunit els dies 30 de gener i 8 de juny de 2026.

DIRECCIÓ DE LA MEMÒRIA DEL CES 2025

Pilar Torrebella Seguí
Secretaria General del CES

Jaume Rosselló Nadal
Catedràtic Economia Aplicada UIB

Martin Mancha Lorenzo
Cap d'Estudis del CES

SÓN MEMBRES TITULARS DEL PLE DE CES

La memòria del CES 2025 sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears ha estat aprovada pel Ple del CES en la sessió del dia 12 de juny de 2026. En són membres titulars:

Grup I:

CAEB

Carmen Planas Palou
Sergio Bertrán Damián
Maria del Mar Muñoz Muñoz
Francisco Martorell Esteban
Eduardo López Ramos
Rafael Roig Grimalt
Antoni Gayà Gayà

Azucena Jiménez Ruiz
Margarida Adrover Caldentey

PIMEB

Alfonso Rojo Serrano
Juan Carlos Fernández de Salord
Jordi Mora Vallbona

Grup II:

CCOO

Daniel Cámara Sánchez
Silvia Montejano Cofreces
Francesc Mellado Serra
Catalina Ginard Adrover
Josep Ginard Vallcaneras
Maria Àngels Aguiló Bosch

UGT

Pedro Homar Ferragut
Maider Calvo Irastorza
Sebastián Lora Sánchez
José García Relucio
Miguel Ángel Romero Barrones
Sonia Saavedra Ferreira

Grup III:

Sector agrari

Joan Company Bauzà

Associacions i organitzacions que
tenen com a finalitat principal la
protecció del medi ambient
Lluís Amengual Llabrés

Sector pesquer

Domingo Bonnín Bautista

Govern de les Illes Balears

Luis Ramis de Ayreflor Cardell

Economia social

Jerònima Bonafé Ramis

Consell Insular de Mallorca

Antonio Serra Puig

Persones consumidores i usuàries

Maria Pueyo Pons Ester

Consell Insular de Menorca

Joan Pons Pons

Universitat de les Illes Balears

Carles Mulet Forteza

Consell Insular d'Eivissa

Josefa Guitérrez Costa

Entitats locals

Neus Serra Cañellas

Consell Insular de Formentera

Juan Manuel Costa Escanellas

PERSONAL TÈCNIC I D'ADMINISTRACIÓ DEL CES

Assessorament econòmic

Miquel Salvà Garví

Cap de Negociat I

María Magdalena Borrás Mateu

Cap del Servei Jurídic

Esther Lorenzo Marroig

Secretària de direcció

María Magdalena Cañellas Amengual

Cap de la Unitat de Gestió Econòmica

Salvador Clari Enguix

LA MEMÒRIA DEL CES EN FORMAT DIGITAL

Teniu a les mans l'edició impresa de la memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears de l'any 2025. Aquesta extensa obra recopila les principals dades socioeconòmiques i laborals de les Balears de l'últim any, analitzades des d'una perspectiva històrica.

Un dels objectius del CES és treballar perquè la memòria sigui una eina útil de consulta. Amb aquest propòsit, a la pàgina web específica de la memòria, a més de poder consultar la versió completa i el resum executiu en format digital, es poden descarregar les dades estadístiques en un format reutilitzable i també accedir a visualitzacions de dades.

Us convidem a visitar la pàgina web <https://memoriacesib.es> i explorar totes les seccions i recursos disponibles.

ÍNDEX GENERAL

Presentació	9
Bloc I. Panorama econòmic de les Illes Balears	13
1. L'economia de les Illes Balears José Luís Groizard Cardosa	15
2. El sector primari Yolanda Desco Blay i Llorenç Mas Parera	16
3. Indústria i energia Javier Franconetti Manchado	16
4. Construcció Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears	18
5. El sector de serveis Maria Santana Gallego	18
6. Turisme Miquel Quetglas Oliver	19
7. Institucions financeres Alfredo Martín Oliver	21
8. Administracions públiques i càrrega fiscal Nicolás Alomar Olson	22
9. Societat del coneixement i de la informació María Díaz Codina, Bel Llodrà Riera, Francesca Morey Fernández i Sion Moyà Rosselló	24
10. Economia social i solidària i finances ètiques David Abril Hervàs	25
Bloc II. Mercat de treball i polítiques d'ocupació	29
1. Anàlisi del mercat de treball Maria del Mar Ribas Mas	31
2. L'índex de qualitat del treball Maria del Mar Ribas Mas	32

3.	Polítiques actives d'ocupació	32
	Antònia Puiggròs Rebassa i Anaïs Herrón Museur	
4.	Les relacions laborals a les Illes Balears	34
	Magdalena Llompart Bennàssar i Maria del Mar Crespí Ferriol	
5.	La seguretat i la prevenció de riscos laborals	34
	Maria del Mar Ribas Mas	

Bloc III. Qualitat de vida i estat del benestar 37

1.	La població a les Illes Balears	39
	Ferran D. Lluch Dubon i Diana Roberta Borràs Rhodes	
2.	Pobresa, exclusió i protecció social	42
	Anna Grau Casajust	
3.	Salut, qualitat de vida i serveis sanitaris	43
	José María Vicens Gómez, Eusebi Castaño Riera, Maria Magdalena Salom Castell, Gema Jiménez Jiménez, i Pere Ribas Mas	
4.	Educació	44
	Joan Amer Fernández, Belén Pasqual Barrio i Margarita Vives Barceló	
5.	Formació professional i ensenyament universitari	45
	Francesca Salvà Mut, María Tugores Ques, Elena Quintana Murci	
6.	Habitatge	46
	Anna Grau Casajust	
7.	Justícia	48
	Sonia Vidal Ferrer	
8.	Cultura	49
	Miquel Horrach Munar	
9.	Llengua	50
	Maria del Mar Vanrell Bosch i Isabel Crespí Riutort	
10.	L'estat del medi ambient a partir de l'indicador sintètic mediambiental de les Illes Balears	51
	Martí Llobera O'Brien	

Col·laboracions monogràfiques:	
RI.1. Autonomia Fiscal, tributs propis i cedit.	26
Luis Ramis de Ayreflor Cardell	
RII.1. El salari de referència de les Illes Balears.	34
Maria Àngels Aguiló Bosch i Marta Barros González	
RIII.1. Centenari de la UGT Illes Balears.	54
Catarina Barceló Morey	
RIII.2. Eticentre: Responsabilitat, ètica i el dret a somiar	55
Miguel Ángel Benito	
Agraïments	57

Presentació

És per a mi una gran satisfacció poder presentar, un any més, la memòria del Consell Econòmic i Social corresponent a l'any 2025, fruit del treball de moltes persones que s'han esforçat per recopilar informació, sistematitzar dades i presentar amb gran detall aquest volum disponible d'una manera comprensible i coherent.

Vagi per davant el meu agraïment al president de la comissió de treball de la memòria del CES, el Dr. Carles Mulet, i a qui ha dirigit el treball ingent d'elaborar l'informe-memòria, el Dr. Jaume Rosselló, els quals han aconseguit, en un temps raonable, acoblar i donar sentit a aquest document.

També vull agrair l'esforç als autors de les quatre monografies que enriqueixen aquesta memòria: el Sr. Luis Ramis de Ayreflor, economista i membre del CES, pel seu treball sobre autonomia fiscal, tributs propis i cedits; la Sra. Maria Àngeles Aguiló i la Sra. Marta Barros, de CCOO, pel seu estudi sobre el salari de referència a les Illes Balears; la Sra. Catalina Barceló, pel seu treball sobre el centenari de la UGT a les Illes Balears, i el Sr. Miguel Ángel Benito, president d'ETICENTRE, que ens mostra en el seu treball la necessitat d'un canvi de paradigma per avançar de *l'Homo economicus* a *l'Homo felix*.

Durant l'exercici passat, el CES ha complert la seva missió principal d'emetre dictàmens referits a la normativa que emana del Govern autonòmic i els consells insulars. Al llarg de l'any 2025, s'han elaborat tretze dictàmens que abasten des de normativa educativa fins a qüestions tan crucials com el projecte d'ordenació i gestió del litoral, o el referit al decret regulador dels serveis de taxi i arrendament de vehicles amb conductor, entre altres matèries.

L'any 2025 ha estat un temps presidit pels grans temes que preocupen, i molt, el món econòmic i social representat al CES de les Illes Balears: l'escassetat i la carestia de l'habitatge en les seves múltiples facetes s'alça com un dels primers problemes per a la ciutadania de les Balears, juntament amb les dificultats de mobilitat i circulació, configuren un escenari que preocupa la ciutadania i els agents socials, una preocupació que pot deslluir les bones dades que conté l'informe que presentem avui.

El creixement del PIB amb tendència a la moderació (3 %) després d'un avenç superior en anys anteriors, tot i que superior a la mitjana espanyola i per sobre del conjunt de la zona euro; la lleugera acceleració en el sector de la construcció; el creixement de la despesa turística, i un avenç destacable en l'anomenada societat del coneixement, amb un ús creixent entre empreses i particulars de les denominades tecnologies de la informació i comunicació, juntament amb un nou rècord d'afiliació de treballadors i treballadores a la Seguretat Social, són només alguns dels elements que jalonen l'informe que teniu a les mans. Espero que la quantitat ingent d'informació que conté aquesta memòria 2025 serveixi als estudiosos, investigadors i públic en general per tenir un millor coneixement de les nostres illes.

Naturalment, el CES continua embarcat en el macroprojecte investigador encarregat per la presidenta del Govern balear, la Sra. Margalida Prohens, sobre l'impacte social i

laboral de la demografia balear; les perspectives de futur, que dirigeix el Dr. Rafael Crespí, i continua en el projecte de diversos CES components de l'Arc Mediterrani en l'avaluació ambiental i les seves conseqüències entorn del mar Mediterrani. Així mateix, durant l'any passat hem seguit en contacte amb la resta de CES de l'Estat espanyol participant en diverses trobades amb l'objectiu de compartir projectes i experiències amb les institucions anàlogues, i també hem mantingut un contacte estret amb el CES estatal.

Ja a la part final d'aquesta breu presentació, vull assenyalar que aquest ha estat un exercici de canvis notables en el CES, quant al seu component humà, i vull agrair als qui van deixar la institució, en particular a qui en va ser secretari general, el Dr. Antonio Alcover, i a la seva cap d'estudis, la Dra. Anna Grau, el seu interès i dedicació a aquesta institució, un agraïment que faig extensiu a la resta de funcionaris del CES que, per diversos motius, han sortit de la institució.

L'arribada de nous responsables servirà per renovar esforços i aconseguir que el CES compleixi la seva missió d'una manera adequada i d'acord amb les expectatives que tants hem posat en la seva tasca essencial.

Acabo amb el desig que la informació ingent que conté aquesta memòria, que també està disponible a la nostra pàgina web, contribueixi a millorar el coneixement de la nostra realitat econòmica i social i s'erigeixi, com ha fet any rere any, en testimoni real de l'evolució de les nostres illes, sense que perdem de vista que, a tota aquesta informació que ara s'aporta, subjau una societat dinàmica i emprendora que alberga diversos projectes i grans il·lusions.

Juny de 2026

Francesc Fiol Amengual
President del CES

BLOC I

PANORAMA
ECONÒMIC DE LES ILLES BALEARS

1. L'ECONOMIA DE LES ILLES BALEARS

El capítol presenta una economia balear que l'any 2025 continua en fase expansiva, tot i que amb una moderació del creixement respecte dels anys immediatament posteriors a la pandèmia. El PIB manté un avanç superior al d'Espanya i clarament per damunt la zona euro, amb Mallorca com a principal motor, seguida per les Pitiüses, mentre que Menorca mostra una trajectòria més estable.

El PIB manté un avanç superior al d'Espanya i clarament per damunt la zona euro

El mercat laboral continua sent un dels principals suports de l'expansió. L'ocupació augmenta amb força en el període postpandèmia i l'atur continua descendint fins a nivells inferiors a la mitjana espanyola. Aquest dinamisme es basa en part en la incorporació de població treballadora estrangera, que reforça tant l'oferta laboral com la demanda interna, especialment en sectors amb una relativa escassetat de mà d'obra, com el turisme, la restauració, els serveis auxiliars i la construcció. Tot i això, l'estacionalitat elevada continua sent un tret estructural del mercat laboral balear.

Enfront d'aquest bon comportament cíclic, el capítol subratlla una feblesa de fons: la productivitat aparent del treball millora en termes acumulats des de 2021, però perd empenya any rere any. Això limita la capacitat de transformar el creixement de l'ocupació i de l'activitat en salaris més elevats i en una millora sostinguda del nivell de vida. En paral·lel, la inflació es manté relativament elevada, per damunt la mitjana espanyola i europea durant bona part de l'any, impulsada sobretot pels serveis turístics, l'habitatge i altres components del cost de la vida.

Des del vessant de l'oferta productiva, l'economia balear continua molt terciaritzada. El sector serveis concentra la major part del valor afegit i del teixit empresarial, mentre que la construcció manté un comportament dinàmic i la indústria continua mostrant una dimensió reduïda i un creixement feble. El nombre d'empreses augmenta, però aquesta expansió reforça el perfil estructural d'una economia molt orientada als serveis.

En el sector exterior, el saldo comercial agregat continua sent clarament de superàvit, tot i que aquest resultat depèn gairebé del tot de les anomenades partides distorsionants. Si s'exclouen, el comerç ordinari queda pràcticament equilibrat, fet rellevant perquè trenca una llarga trajectòria de dèficit en les partides no distorsionants. El capítol també destaca l'enduriment del context comercial internacional, especialment per la política aranzelària dels Estats Units envers la UE, tot i que l'exposició directa de les Balears a aquest mercat continua sent reduïda.

Finalment, la renda *per capita* balear es manté per damunt la mitjana espanyola, però encara no recupera plenament la posició relativa prèvia a la pandèmia. El text conclou que el principal repte de llarg termini no és només continuar creixent, sinó fer-ho amb més productivitat, menys pressió inflacionista i una millor translació del creixement agregat al benestar dels residents.

2. EL SECTOR PRIMARI

En general ha estat un any de pujada general de la facturació en tots els grups. Aquesta millora general ha permès que tant la ramaderia, l'agricultura, la pesca i l'aqüicultura mostrin valors positius respecte de l'any anterior, tot i que internament hi hagi hagut davallades en alguns productes concrets.

Ha estat un any de pujada general de la facturació en tots els grups

En termes agrícoles, després de tres anys amb problemes de sequera i de temperatures altes a l'hivern, el 2025 ha estat un any sense problemes climatològics greus. Això ha possibilitat que sectors que han patit molt aquests darrers anys, com el dels cultius herbacis en extensiu, alguns llenyosos en secà o el sector de la mel, lligat a les plantes mel·líferes, hagin pogut tenir rendiments i collites que podríem qualificar de normals. En qualsevol cas, la millora no ha estat generalitzada i alguns territoris han patit problemes hídrics significatius.

Les collites més destacables han estat les que s'han produït en els cereals, lleguminoses i farratges i en el cultiu de l'olivera. Per contra, la patata, l'ametlla i la garrova han sofert retrocessos importants durant el 2025 per causes diverses no estrictament relacionades amb la climatologia.

Pel que fa a la ramaderia continua la tendència a la baixa en la producció de carn que s'ha vist compensada per la millora dels preus i l'increment en les produccions d'ous i aviram. La mel ha assolit produccions importants, deixant enrere tres anys de mals resultats, i la producció de llet ha baixat lleugerament.

La pesca ha sofert davallades importants en la captura de crustacis i molluscs que s'han vist compensades per l'augment de captura de peixos. Això ha donat lloc a un lleuger increment de la facturació respecte de l'any anterior. Aquest fet ens indica que les polítiques europees posades en marxa aquests darrers anys i que van generar preocupació en el sector no han tingut un efecte determinant en l'evolució de les produccions.

L'aqüicultura marina segueix la seva tendència a l'alça amb valors de creixement cada cop més importants. Enguany s'ha incorporat un altra espècie en la producció de juvenils per a engreix, la corbina.

3. INDÚSTRIA I ENERGIA

L'evolució recent de la indústria balear confirma la persistència d'una debilitat estructural que s'inscriu dins l'especialització terciària de l'economia insular i dins la reduïda dimensió mitjana del teixit empresarial. Tot i alguns senyals puntuals de resistència

conjuntural, el sector manté un pes modest sobre el conjunt de l'activitat econòmica i no ha aconseguit consolidar una trajectòria de creixement sostingut. Després del repunt observat l'any 2022, la participació de la indústria dins el VAB regional torna a retrocedir el 2024, mentre que l'índex de volums encadenats evidencia que l'activitat real encara no ha recuperat plenament els nivells previs al xoc recent. Aquesta diagnosi es veu parcialment compensada per un índex de producció industrial superior a la mitjana estatal i per una moderació dels preus industrials després del fort xoc de costos de 2022, si bé la dependència energètica continua amplificant la volatilitat de l'índex agregat.

La composició interna del sector mostra una elevada concentració en poques branques i una forta heterogeneïtat entre subsectors. La reparació i instal·lació de maquinària i equip, la fabricació de productes metàl·lics, la indústria alimentària i el subministrament d'energia concentren bona part de la producció, però les seves trajectòries anuals són desiguals. Aquest fet indica que la indústria balear no respon a un cicle homogeni, sinó a la coexistència de subsectors amb dinàmiques molt distintes quant a demanda, costos i capacitat d'adaptació. Al mateix temps, s'observa una certa concentració empresarial: disminueix el nombre total d'empreses respecte de 2018, però augmenta l'ocupació agregada, cosa que suggereix un lleu increment de la dimensió mitjana i una reordenació del teixit productiu. Tanmateix, persisteixen els condicionants derivats de la microdimensió, de la dificultat d'assolir economies d'escala i de la capacitat limitada d'internacionalització i innovació.

L'àmbit energètic reforça aquesta lectura de vulnerabilitat estructural. Mallorca concentra la major part de la producció elèctrica, mentre que la resta d'illes presenten dèficits significatius, fet que posa de manifest una dependència territorial asimètrica. Alhora, el consum energètic industrial continua concentrat en algunes branques manufactureres, especialment l'alimentària, i el bloc dels productes petrolífers mostra, l'any 2025, una evolució regressiva, amb descensos de consum i una reducció del contingut de biocarburants. Tot plegat indica que la transició energètica avança, però ho fa de manera parcial, desigual i encara molt condicionada per factors externs.

En paral·lel, el sector exterior i la innovació ofereixen una imatge ambivalent. El superàvit comercial de 2025 és positiu, però inferior al de l'any anterior i influit per partides distorsionadores, la qual cosa obliga a interpretar-lo amb prudència. La inversió estrangera augmenta, però es concentra en poques activitats i no reflecteix encara una internacionalització madura. Igualment, la innovació i la digitalització progressen, sobretot en serveis d'alta tecnologia i en empreses de més dimensió, mentre que la manufactura continua mostrant una capacitat tecnològica més limitada. En conseqüència, la indústria balear presenta alguns senyals de modernització, però encara no disposa d'una base prou sòlida per transformar aquests avanços en un procés robust de creixement industrial, augment de productivitat i consolidació competitiva a llarg termini.

**La indústria balear
presenta alguns senyals
de modernització**

4. CONSTRUCCIÓ

L'any 2025 mostra una evolució positiva del sector de la construcció a les Illes Balears, tot i que amb comportaments heterogenis entre indicadors. El PIB del sector creix un 5,64%, reflectint expansió, en un context de millora de les condicions financeres per la reducció de l'Euríbor. No obstant això, el consum de ciment disminueix un 1,9%, mentre que l'ocupació creix moderadament en afiliació a la Seguretat Social (+2,26%) i l'atur baixa un 9%. L'EPA, en canvi, mostra un lleu descens d'ocupats, evidenciant diferències entre fonts.

La inversió pública augmenta amb força (+17%), especialment en enginyeria civil, i la inversió privada també s'accelera, amb un fort creixement dels habitatges iniciats (+27,9%) i màxims de la sèrie. No obstant això, els habitatges acabats cauen un 15%, cosa que suggereix un desfasament temporal entre inici i finalització d'obra.

El visat d'obres i habitatges presenta increments generalitzats, destacant el dinamisme residencial

En l'àmbit del COAIB, el visat d'obres i habitatges —que actua com a indicador avançat de l'activitat futura del sector— presenta increments generalitzats, destacant el dinamisme residencial. La relació habitatge/obra confirma un model diferenciat per illes: Pitiüses amb predomini residencial, i Mallorca i Menorca amb més pes de rehabilitació i obres no residencials. Paral·lelament, les ampliacions i reformes guanyen protagonisme a totes les

illes, consolidant un canvi estructural cap a la intervenció sobre el parc existent.

En conjunt, el sector manté una fase expansiva, recolzada en la inversió i l'activitat promotora, tot i que amb senyals de moderació en alguns indicadors d'execució.

5. EL SECTOR DE SERVEIS

El sector serveis es consolida com el principal pilar de l'economia de les Illes Balears. L'any 2024 va representar el 86,3% del VAB regional i el 2025 va concentrar el 82,8% de l'ocupació, amb un pes especialment elevat entre les dones, on arriba al 94%. Aquestes dades confirmen la forta terciarització de l'economia balear i la seva major especialització en serveis respecte del conjunt d'Espanya.

Durant el 2025, el sector va mantenir una evolució positiva, impulsada sobretot per les activitats vinculades al turisme, com el comerç, el transport i l'hostaleria. El VAB dels serveis va créixer un 8,2% el 2024, per damunt del VAB total, mentre que l'ocupació del sector va augmentar un 3,4% el 2025. L'índex de xifra de negocis també mostra un fort dinamisme: les Illes Balears presenten el valor més elevat entre les comunitats autònomes i una taxa de creixement del 6,9%, superior a la mitjana estatal.

L'anàlisi per branques mostra una heterogeneïtat notable. L'hostaleria destaca pel fort increment de la xifra de negocis, mentre que les activitats immobiliàries registren un notable augment de l'ocupació. També mostren dinamisme les activitats professionals, artístiques i recreatives. En canvi, informació i comunicacions i activitats financeres presenten descensos en l'ocupació. El teixit empresarial confirma el pes dels serveis, que representen el 74,2% de les empreses de les Illes Balears, amb una elevada concentració en comerç i hostaleria.

El comerç manté una evolució favorable però moderada. El comerç al detall va créixer un 4,1% el 2025, impulsat pel consum no essencial i la demanda turística, tot i que el nombre d'empreses comercials es redueix lleugerament. El comerç electrònic continua augmentant en valor, fins als 12.228,7 milions d'euros el 2024, però mostra signes de maduresa i concentració en un grup més reduït d'empreses.

El sistema de transport, clau en un territori insular, evidencia una forta dependència del transport aerí, que assoleix màxims històrics de passatgers, mentre que el transport marítim mostra una lleugera desacceleració. La mobilitat terrestre presenta problemes creixents de congestió, associats a l'elevada motorització, parcialment mitigats per l'augment de l'ús del transport públic arran de la seva gratuïtat.

En conjunt, el sector serveis confirma el seu paper com a eix vertebrador de l'economia balear, tant pel seu pes en el VAB i l'ocupació, com pel dinamisme de la xifra de negocis. El 2025 consolida la recuperació posterior a la pandèmia i reforça l'especialització de les Illes Balears en activitats terciàries, especialment les vinculades al turisme, el comerç, el transport i l'hostaleria. Tanmateix, aquesta fortalesa també posa de manifest reptes estructurals importants: reduir la dependència turística, millorar la qualitat i estabilitat de l'ocupació, impulsar la diversificació productiva i avançar cap a un model de serveis més sostenible, innovador i resiliènt.

El sector serveis confirma el seu paper com a eix vertebrador de l'economia balear

6. TURISME

L'any 2025 confirma la fortalesa del turisme balear, amb més de 19 milions de turistes i uns registres que, en conjunt, consoliden els màxims històrics després de la recuperació postpandèmica. El creixement, tanmateix, mostra un ritme més moderat que en fases anteriors i conviu amb una estabilització de les estades i amb una desestacionalització encara limitada. La demanda continua clarament sostinguda pel mercat internacional, que pesa més del 82% del total de turistes i prop del 83% de les estades, mentre el mercat espanyol perd pes relatiu. En

L'any 2025 confirma la fortalesa del turisme balear, amb més de 19 milions de turistes

aquest marc, les Balears mantenen una posició capdavantera a l'Estat, amb Catalunya al davant en nombre de turistes internacionals, però amb una distància molt estreta respecte de les Canàries.

Estades dels turistes amb destinació principal a les Balears per país de residència (2024-2025)				
		Illes Balears	Espanya (altres CA)	Estranger
2024	Total	119.682.824	21.012.389	98.670.436
	% per illa	100%	18%	82%
	Temporada mitjana-alta	96.764.247	14.927.276	81.836.970
	% temp. mitjana-alta	81%	71%	83%
	Temporada mitjana-baixa	22.918.577	6.085.113	16.833.466
	% temp. mitjana-baixa	19%	29%	17%
2025	Total	118.626.425	20.100.013	98.526.413
	% per illa	100%	17%	83%
	Temporada mitjana-alta	95.678.854	14.514.885	81.163.969
	% temp. mitjana-alta	81%	72%	82%
	Temporada mitjana-baixa	22.947.571	5.585.128	17.362.444
	% temp. mitjana-baixa	19%	28%	18%
% de variació 2025-2024	Total	-0,9	-4,3	-0,1
	Temporada mitjana-alta	-1,1	-2,8	-0,8
	Temporada mitjana-baixa	0,1	-8,2	3,1

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Ibestat (2026). EGATUR.

Per illes, Mallorca continua essent el principal pol del sistema turístic i concentra la major part de l'activitat, amb un avanç moderat però sostingut, mentre Menorca presenta les variacions relatives més positives i reforça un perfil de creixement equilibrat. Eivissa manté una estructura molt internacionalitzada i amb elevada dependència de la temporada alta, i Formentera registra una correcció intensa després del repunt de l'any anterior. Aquesta divergència territorial mostra un arxipèlag més complex i heterogeni, en què el dinamisme no es distribueix de manera homogènia.

L'estacionalitat continua sent un tret estructural del model balear, encara que amb una lleu millora: la temporada mitjana baixa guanya pes, sobretot en el turisme nacional, però la concentració estival es manté molt elevada. L'estada mitjana es redueix a les Balears i també a bona part de les illes, fet que apunta a viatges més curts i a una major fragmentació de la demanda. En paral·lel, la despesa turística total i la despesa per persona i dia continuen augmentant, i això indica que el creixement no és només quantitatiu, sinó també qualitatiu.

En l'àmbit de l'oferta, els hotels mantenen el lideratge i milloren els principals indicadors de rendibilitat, amb tarifes i ingressos per habitació en màxims de la sèrie. També destaca la consolidació del turisme rural, mentre que els apartaments turístics mostren un comportament més feble i els creuers continuen recuperant-se, tot i no haver recuperat plenament els nivells pre pandèmics. En conjunt, el 2025 dibuixa un sector robust, concentrat estacionalment, però amb una capacitat notable per generar valor i mantenir el seu paper central en l'economia balear.

7. INSTITUCIONS FINANCERES

Aquest capítol analitza l'evolució dels principals indicadors financers de l'economia balear durant l'any 2025 i els posa en relació amb les xifres i tendències observades en el conjunt de l'Estat. L'exercici va estar marcat per la coincidència de dos factors favorables: d'una banda, la reducció dels tipus d'interès i, de l'altra, un entorn econòmic positiu, caracteritzat, entre altres elements, per un creixement econòmic sòlid i una despesa turística rècord.

**Factors favorables:
la reducció dels tipus
d'interès, un creixement
econòmic sòlid i una
despesa turística rècord**

Pel que fa al crèdit, a finals de 2025, el volum total que les entitats de dipòsit havien concedit a les Illes Balears va assolir els 32.557 milions d'euros, un 2,89 % més que l'any anterior. En el conjunt estatal, el crèdit també va créixer, concretament un 3,20 %, fins a 1.240.366 milions d'euros. Tot i aquest augment, la ràtio crèdit/PIB de les Illes Balears va descendir fins al 68,35 %, amb una reducció de 2,88 punts percentuals, i es manté per davall la mitjana estatal, situada en el 73,52 %, després d'una baixada d'1,67 punts. Aquesta evolució confirma la continuïtat del procés de despallanquejament relatiu de l'economia balear.

En relació amb el mercat hipotecari, malgrat el fort increment del preu de l'habitatge, que a les Illes va arribar als 3.644 euros per metre quadrat, amb una pujada del 14,1 %, clarament per damunt els 2.094 euros per metre quadrat i el 13,3 % registrat en el conjunt estatal, el nombre d'hipoteques constituïdes a les Illes Balears va augmentar un 14,0 % el 2025, fins a un total de 15.308 operacions, en un context de descens de l'euríbor, que va registrar una mitjana anual del 2,22 %, davant el 3,275 % observat el 2024. Les execucions hipotecàries es van reduir de manera notable, fins a 228 casos, un 39,2 % menys que l'any anterior, la xifra més baixa de la sèrie disponible.

Pel que fa al crèdit empresarial, la qualitat creditícia va mostrar una millora generalitzada. La ràtio de dubtosos de l'hostaleria, sector que concentra el 49,4 % del deute empresarial de les Illes Balears, es va reduir del 5,86 % al 4,46 %, mentre que en la construcció i promoció immobiliària va passar del 3,90 % al 2,99 %. Tot i aquesta millora, el nombre de concursos de creditors va augmentar fins a 99, un 41,4 % més que els 70 registrats el 2024, amb increments especialment intensos en l'hostaleria i la construcció.

En l'àmbit de les finances públiques, el deute de les administracions públiques de les Illes Balears va disminuir lleugerament fins als 8.615 milions d'euros, fet que representa una reducció del 0,53 %. Aquesta evolució contrasta amb l'augment de l'1,69 % registrat en el conjunt de comunitats autònomes. La ràtio deute/PIB es va reduir del 19,07 % al 18,05 %, i les Illes Balears van millorar la seva posició relativa dins el rànquing autonòmic, que va passar de la cinquena a la setena posició entre les comunitats amb més endeutament relatiu. El fons de liquiditat autonòmica continua sent la principal font de finançament del deute balear, amb un pes del 73,3 % del total, 6,0 punts percentuals més que l'any anterior.

Quant a l'estalvi, el volum total de dipòsits a les Illes Balears va arribar als 36.847 milions d'euros a finals de 2025, amb un increment interanual del 4,10 %. La ràtio dipòsits/PIB va disminuir fins a situar-se en el 77,4 %, 1,86 punts percentuals per davall el valor de l'any anterior. Pel que fa a la xarxa d'oficines bancàries, a finals de 2025 les Illes Balears disposaven de 403 oficines d'entitats de dipòsit, quinze menys que un any abans, la qual cosa suposa una reducció del 3,59 %. La densitat va baixar fins a 0,32 oficines per cada mil habitants, en un context d'augment de la població resident, que va créixer un 1,17 %. Si es compara amb el màxim que es va assolir l'any 2008, l'ajust acumulat de la xarxa a les Illes arriba al 67,9 %, és a dir, 5,5 punts percentuals més que la reducció registrada en el conjunt estatal.

Finalment, pel que fa a altres institucions i fonts de finançament alternatives, l'ISBA va aprovar avals per un import de 125,4 milions d'euros l'any 2024, un 6,71 % més que l'any anterior, i el risc viu total es va situar en 338,6 milions. Les ampliacions de capital van disminuir tant en nombre —amb 778 empreses i una caiguda del 5,47 %— com en volum —amb 543,5 milions d'euros i una reducció del 12,50 %—, en línia amb la contracció observada en el conjunt estatal.

8. ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES I CÀRREGA FISCAL

El sector públic administratiu de les Illes Balears (CAIB) incrementa el seu pressupost no financer un 3,1 %

El sector públic administratiu de les Illes Balears (CAIB) incrementa el seu pressupost no financer un 3,1 %; malgrat l'increment dels recursos del sistema de finançament autonòmic (SFA), són només un 1,3 % superiors als de l'any 2024.

Els recursos anuals de l'SFA es divideixen en bestretes a compte de l'exercici corrent i la liquidació de fa dos anys.

Malgrat que les bestretes a compte augmenten de manera significativa, un 9,4 %, especialment les de l'IRPF —amb un 20,7 %—, les liquidacions cauen significativament, un 16,7 %, perquè la del 2024 va ser especialment positiva.

Tot això fa que els ingressos corrents pràcticament no creixin. Si s'hi afegeix el creixement de la despesa corrent, un 4,9 %, especialment la despesa en producció de béns públics de

caràcter preferent (6,1 %), com són la sanitat i l'educació, i la despesa de personal (10,7 %), el marge corrent empitjora significativament, però sense arribar a ser deficitari. El volum d'aquest estalvi és insuficient per fer front a les inversions i als passius financers.

L'activitat inversora cau un 20,9 % i afecta tant la que es finança amb fons aliens o ingressos afectats com la finançada amb recursos propis. Aquesta darrera només té un pes del 0,8 % sobre el PIB, la més baixa de la dècada.

Les operacions financeres mantenen la tònica descendent d'exercicis anteriors. Els ingressos financers,¹ que financen les anteriors per la manca d'estalvi net, també cauen, perquè no es preveu cap necessitat de finançament l'any 2025.

En comparació amb la mitjana del G5 (comunitats autònomes amb poblacions similars), el pes sobre el PIB dels ingressos i despeses corrents és inferior, i són destacables els diferencials a favor del G5 en les polítiques de salut i educació. En tots els indicadors d'equilibri pressupostari i d'eficiència, les xifres de la CAIB, malgrat que empitjoren respecte a l'any 2024, són millors que les del G5. El cas contrari són els d'impacte, ja que la CAIB disposa de menys recursos corrents en relació amb el PIB per finançar les seves polítiques.

La pressió fiscal que exerceix la CAIB s'incrementa en 0,4 punts percentuals, fins al 12,8 % del PIB. El diferencial amb el G5 s'ha anat ampliant dels 0,5 punts percentuals de 2017 fins als 2,1 punts percentuals de l'exercici 2025. Això explica la gran diferència entre els índex de retorn entre la ciutadania de les illes (94,0 euros per cada 100 euros de contribució) i la mitjana del G5 (145,6 euros).

El deute en termes relatius al PIB continua el seu descens, no només per una reducció del volum, sinó, sobretot, per l'increment de la mida de l'economia. En termes comparatius, el deute sobre el PIB, després de molts anys, és inferior a la mitjana del G5.

El sector públic consolidat de les illes balears (SPIB), que inclou el sector públic instrumental de la CAIB, i el sector públic local (SPL) tenen un pressupost no financer de 8.940,3 milions d'euros, que equival a un 19,0 % del PIB. En aquest consolidat, el pressupost de la CAIB representa el 75,4 %. La contribució de l'SPL és positiva, en termes generals, i produeix una millora en tots els indicadors.

La pressió fiscal global, que inclou tant els tributs dels ens de l'SPIB com els recaptats per l'Estat, se situa en el 22,5 % del PIB, 6,2 punts percentuals per sobre del G5. No obstant això, és la Comunitat que té menys recursos tributaris en relació amb el PIB per finançar les seves polítiques, un 13,8 % del PIB, 1,8 punts percentuals per sota el G5. Aquesta paradoxa s'explica pels fons d'anivellament horitzontal de l'SFA, ja que, del G5, les Illes Balears és l'única comunitat autònoma contribuent neta, en concret amb l'equivalent a un 2,8 % del PIB. Dins l'SPL, la diferència de la pressió fiscal entre illes és significativa; així, els ajuntaments d'Eivissa, de mitjana, recapten 1.138,4 euros per habitant, 232,3 euros més que els de Mallorca.

1. No inclouen els ingressos financers de caràcter teòric per tal de traslladar l'equilibri pressupostari de la comptabilitat nacional a la comptabilitat pressupostària.

9. SOCIETAT DEL CONEIXEMENT I DE LA INFORMACIÓ

La despesa en R+D executada pel sistema de ciència, tecnologia i innovació de les Illes Balears l'any 2024 va ascendir a 176.351 milers d'euros, un valor que suposa un descens del 12,27 % respecte a l'any anterior; tanmateix, representa un increment del 7,39 % en relació amb l'any 2022 i del 20,75 % respecte de 2021.

A les Illes Balears, els centres de recerca de l'Administració pública han experimentat un creixement molt notable, del 33,4 %, i mantenen així la seva trajectòria positiva. El sector de l'ensenyament superior i el sector empresarial han registrat una forta caiguda respecte a l'any 2023 en la taxa de creixement, un -33,65 % i un -15,77 %, respectivament. Malgrat aquesta caiguda, el sector empresarial continua sent el sector que més despesa executa, amb un 40,0 % del total.

La despesa en activitats innovadores de tot l'Estat l'any 2024 es va situar en 23.554 milions d'euros, i només un 0,79 % d'aquesta despesa es va executar a les Illes Balears per un total de 427 empreses. El nombre d'empreses innovadores en el període 2022-2024 ubicades a les Illes Balears van passar de ser 762 l'any 2022 a 1.160 empreses l'any 2024. D'aquestes, 489 van ser innovadores en producte i 1.084 empreses en processos de negoci.

Les empreses de 10 persones treballadores o més de les Illes Balears pateixen un retrocés i es continuen situant en la majoria d'indicadors d'usos de les TIC per sota de l'Estat, sense diferències significatives. El 99,6 % tenen connexió a internet i el 82,2 % disposen de pàgina web, mentre que l'ús de xarxes socials cau del 69,2 % al 63,4 %.

El teletreball continua sent una opció consolidada, però encara limitada (12,5 % amb una mitjana de 2,3 dies a la setmana), sobretot a causa de l'economia basada en el sector serveis.

L'ús de la IA per part d'empreses illenques grans continua augmentant fins al 14,2 %, però continua sent inferior a la mitjana estatal (21,1 %).

L'any 2025, les microempreses de les Illes Balears mostren una lleugera pèrdua de dinamisme digital: disminueix la connexió a Internet (74,1 %), la presència web (31,8 %) i l'ús de xarxes socials (31,8 %), mentre que el núvol (13,2 %) i la IA (12,5 %) mantenen nivells similars a la mitjana estatal. L'accés mòbil a Internet (81,5 %) continua sent el punt fort, mentre que el punt feble és la manca d'especialistes TIC (0,8 %).

La ciutadania balear supera l'estatal en l'ús d'eines d'IA (43,9 % davant el 39,3 % nacional)

Quasi totes les llars de les Illes Balears disposen de telèfon mòbil (99,3 %) i també d'internet (97,9%). L'ús d'internet esdevé una activitat quotidiana, amb un 94,1 %. El principal ús de la xarxa segueix sent la missatgeria instantània (98,9 %), mentre que s'incrementa l'ús de la banca electrònica (86,8 %). La ciutadania balear supera l'estatal en

l'ús d'eines d'IA (43,9 % davant el 39,3 % nacional), sobretot amb finalitats privades (37,5 %) més que per usos professionals (20 %). El motiu principal per no emprar la IA és la percepció que no és necessària (69,2 %).

L'administració electrònica és emprada pel 86,1 % de la ciutadania balear, mentre que el 64,6 % ja fan ús de la identificació electrònica, per sobre el 61,2 % estatal.

El comerç electrònic a les Illes Balears continua amb la tendència creixent, un 80,3 % de ciutadans ha comprat alguna vegada en línia, una xifra que supera un cop més la mitjana estatal (77,3 %). Segueixen al capdavant la compra de productes físics (93,9 %), així com de serveis vinculats al transport (53,3 %, lligat al factor insular) i a l'allotjament (44,6 %).

Un 29,3 % dels illencs podrien teletreballar (totalment o parcialment), però només ho fa un 10,5 %, mig punt per sota l'any anterior i inferior al 14,8 % estatal. Si bé el mercat laboral illenc es basa en el sector serveis, també podem parlar de factors culturals i organitzatius com a fre del teletreball.

Mentre que entre la població de 10 a 15 anys de les Illes Balears l'ús d'internet és gairebé massiu (96,5 %), entre els més grans de 75 anys només se situa en el 50,4 %.

10. ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA I FINANCES ÈTIQUES

L'economia social i les finances ètiques a les Illes Balears presenten el 2025 un balanç dual: un sector amb dinamisme creixent i potencial notable, però que segueix infracomptat per les estadístiques oficials i insuficientment recolzat per les polítiques públiques autonòmiques.

A escala global, el 2025 ha estat un any excepcional per al reconeixement institucional del sector: les Nacions Unides li han dedicat l'Any Internacional de les Cooperatives; l'INE ha publicat el primer Compte Satèl·lit de l'Economia Social, que situa el VAB del sector en 54.424 milions d'euros (4% del total nacional) i l'ocupació en el 5,8% del total estatal; i el Congrés dels Diputats ha fet una revisió integral del marc normatiu de l'economia social des de 2011, que incorpora novetats rellevants com el reconeixement de les cooperatives d'habitatge en cessió d'ús, les comunitats energètiques o el comerç just.

A escala global, el 2025 ha estat un any excepcional per al reconeixement institucional del sector

D'acord amb la nova Estadística d'Entitats d'Economia Social inscrites a la Seguretat Social (ESI), les cooperatives de les Illes Balears tenien el 2025 3.470 treballadors i treballadores d'alta, majoritàriament al sector serveis. Les cooperatives de treball han viscut un any de creixement notable, amb 18 noves cooperatives constituïdes —el doble que el

2024—, fins a un total de 367 registrades. Les cooperatives agroalimentàries mantenen una facturació de 106 milions d'euros i han crescut en persones associades fins a 8.581. El tercer sector d'acció social continua consolidant-se: les empreses d'inserció han superat els 8 milions d'euros d'ingressos i 255 llocs de feina, i REAS-Balears agrupa 13 entitats amb 562 treballadors i 23,44 milions en ingressos. En finances ètiques, Caixa Colònia ha destinat 455.000 euros a 200 entitats i ha formalitzat 669 operacions de finançament ètic per 36,6 milions d'euros.

L'estudi de cas sobre el municipi d'Inca fet públic el 2025 ha posat en evidència la bretxa entre les estadístiques oficials i la realitat del sector: mentre les fonts oficials capten poc més del 2% de les empreses com a economia social, un cens exhaustiu amb treball de camp revela que el sector representa el 12,37% de l'activitat econòmica municipal i el 13,75% de l'ocupació assalariada —al mateix nivell que la construcció o el sector sanitari. La diferència il·lustra la invisibilitat estadística sistemàtica del sector, especialment de l'economia de les cures.

Pel que fa als reptes de l'economia social, el capítol identifica quatre reptes estructurals: primer, la necessitat urgent de disposar de dades del sector a escala autonòmica i insular, seguint la metodologia de l'estudi d'Inca i les noves fonts estadístiques estatals; segon, la implementació efectiva de les clàusules socials i la reserva de contractació pública previstes a la nova Llei 1/2026; tercer, l'enfortiment de les xarxes d'economia social per augmentar el percentatge d'entitats que s'identifiquen com a tals; i quart, la concreció del Pla Director 2024-2027 en actuacions tangibles amb calendari i recursos assignats.

El contrast entre un marc supraautonòmic que aposta decididament per l'economia social i l'absència de polítiques públiques específiques a les Illes Balears continua sent el principal obstacle per aprofitar el potencial transformador d'un sector que, com demostra el cas d'Inca, és molt més gran del que les estadístiques permeten veure.

RI.1. AUTONOMIA FISCAL, TRIBUTS PROPIS I CEDITS

L'autonomia fiscal és clau perquè les comunitats autònomes gestionin els seus recursos amb responsabilitat

L'autonomia fiscal és clau perquè les comunitats autònomes gestionin els seus recursos amb responsabilitat. El text conclou que la descentralització de la despesa ha d'anar acompanyada de la descentralització dels ingressos perquè hi hagi una autonomia real. Tot i això, a Espanya el Govern Central es reserva la normativa dels impostos més importants (com IRPF, IVA i Societats) per garantir la unitat de mercat.

L'estudi analitza per separat els tributs propis dels cedits en grau màxim, que són els creats per les comunitats autònomes. La nostra Comunitat compta amb aquests tributs propis:

- A- Impost sobre estades turístiques (Ecotaxa) Es el tribut propi que recapte més ingressos.
- B- Cànon de sanejament d'aigües. És un impost que es paga per l'ús i la depuració de l'aigua.
- C- Impost sobre el joc del bingo: actualment s'aplica a tipus zero.
- D- Taxes autonòmiques: Les distintes taxes autonòmiques estan recollides en llei,
- E- Impost sobre la circulació de vehicles d'arrendament sense conductor",

Aquest impost aprovat el 2006, cap govern des de llavors a dut a terme el desenvolupament reglamentari per seva aplicació.

Relació d'imposts cedits totalment:

- 1- Impost sobre successions i donacions,
- 2- L'impost sobre el patrimoni.
- 3- Impost sobre dipòsits en entitats financeres (IDEC):
- 4- Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, amb competència en tipus de gravamen, deduccions i bonificacions.
- 5- Impost especial sobre determinats mitjans de transport
- 6- Impost sobre les vendes detallistes de determinats hidrocarburs
- 7- L'impost sobre el dipòsit de residus en abocadors, la incineració i la co-incineració de residus

Conclusions:

El grau d'autonomia fiscal sumant tributs propis i cedits en grau alt es del 23,04%, per tant dona marge per marcar una política fiscal pròpia a les Illes Balears.

- Cap autonomia espanyola té marge per fer el que es denomina "dumping fiscal", ja que no controla un 50% dels tributs.
- L'increment general dels ingressos tributaris de la CAIB fa que els tributs propis baixin el seu pes en el total, no per disminucions de recaptació, ja que augmenten, tot i tenir les mateixes tarifes des de fa anys, ja que representa el 4,7%, dels ingressos tributaris totals.

- Els tributs propis poden créixer amb actualitzacions de tributs que no afecten majoritàriament als residents, sempre que aquest increment no freni la activitat econòmica dels sector afectats.
- Una política fiscal que fomenti l'activat econòmica a les Illes Balears ajuda a l'increment dels ingressos de l'Autonomia, tant per tributs propis o ceditos com pel compartits amb el govern central.
- Una política fiscal que fomenti l'activat econòmica a les Illes Balears ajuda a l'increment dels ingressos de l'Estat central, ja que augmenta la seva recaptació en IVA, IRPF, i Societats

BLOC II

MERCAT DE TREBALL I
POLÍTIQUES D'OCUPACIÓ

1. ANÀLISI DEL MERCAT DE TREBALL

L'any 2025 es caracteritza per la consolidació del cicle expansiu del mercat de treball de les Illes Balears, amb registres històrics tant en ocupació com en afiliació a la Seguretat Social. El nombre mitjà de persones afiliades s'eleva fins a les 580.815, la xifra més elevada de tota la sèrie, amb un creixement interanual del 2,5%, lleugerament superior al del conjunt d'Espanya. Aquesta evolució confirma la fortalesa del mercat laboral balear en el context postpandèmic i la seva elevada capacitat de creació d'ocupació.

L'anàlisi de les hores treballades mostra un creixement paral·lel a l'augment del nombre d'afiliats, fet que indica que el dinamisme del mercat no es basa només en la creació d'ocupació, sinó també en un increment real del volum de treball. Des d'una perspectiva sectorial, el predomini del sector serveis es manté com a tret estructural i concentra més del 82% de l'afiliació, mentre que la construcció i la indústria presenten evolucions més moderades i l'agricultura continua amb un pes residual.

Les dades de l'Enquesta de població activa confirmen aquest escenari positiu, amb una mitjana anual de 621.975 persones ocupades, un nou màxim històric. Tanmateix, l'augment de les hores efectivament treballades és inferior al de l'ocupació, fet que apunta a una persistència de formes d'ocupació parcial i discontinua. En aquest sentit, l'estacionalitat continua sent un element estructural clau del mercat laboral balear, amb diferències molt acusades entre mesos i entre illes, especialment a les Pitiüses.

La reforma laboral continua tenint un impacte rellevant sobre l'estructura de la contractació. El pes de la contractació indefinida se situa en el 69% del total, mentre que la temporalitat, tot i que ha augmentat lleument respecte a 2024, es manté clarament per sota dels nivells previs a la reforma. No obstant això, persisteixen focus de precarietat associats a la jornada parcial, els contractes de molt curta durada i determinats col·lectius, especialment dones, persones estrangeres i treballadors del sector públic.

Des del punt de vista sociodemogràfic, destaca el fort pes de la població estrangera, que representa gairebé una quarta part de l'afiliació, així com la importància dels treballadors autònoms en el teixit productiu balear. Les desigualtats de gènere continuen sent estructurals en variables com la parcialitat, la salarització o la distribució sectorial de l'ocupació, tot i algunes millores puntuals.

Finalment, la taxa d'atur es redueix fins al 8,8%, una de les més baixes de les darreres dècades, i clarament inferior a la mitjana estatal. L'atur de llarga durada també presenta una incidència inferior que al conjunt d'Espanya, si bé continua afectant de manera significativa les dones, les persones de més edat i les que tenen nivells formatius baixos.

La taxa d'atur es redueix fins al 8,8%, una de les més baixes de les darreres dècades, i clarament inferior a la mitjana estatal

En conjunt, el mercat de treball de les Illes Balears l'any 2025 mostra una situació robusta en termes quantitatius, però manté reptes estructurals rellevants vinculats a l'estacionalitat, la qualitat de l'ocupació i les desigualtats internes que condicionen la cohesió social i la sostenibilitat del model laboral.

2. L'ÍNDEX DE QUALITAT DEL TREBALL

L'Índex de Qualitat del Treball (IQT) constitueix una eina sintètica per avaluar els aspectes qualitatius del mercat laboral de les Illes Balears a partir de 32 indicadors agrupats en tres grans dimensions: retribucions salarials, seguretat laboral i condicions laborals.

L'edició amb dades de 2024 mostra que les Illes Balears consoliden una posició destacada en el conjunt de comunitats autònomes, mantenint la tercera posició tant en l'escenari base com en el d'estabilitat, i situant-se en la quarta en l'escenari social.

L'anàlisi per dimensions posa de manifest una taxa de temporalitat històricament baixa, en gran part vinculada als efectes de la reforma laboral

L'anàlisi per dimensions posa de manifest forteses clares en seguretat laboral, amb una elevada cobertura de les prestacions d'atur i una taxa de temporalitat històricament baixa, en gran part vinculada als efectes de la reforma laboral. També destaquen els bons resultats en retribucions, associats a una baixa desigualtat salarial. En canvi, persisteixen dèficits estructurals en formació i promoció professional, especialment pel que fa a l'abandonament escolar prematur, així com en la dimensió de gènere, on continuen observant-se desigual-

tats rellevants. En conjunt, l'IQT reflecteix una qualitat del treball sòlida però amb reptes persistents.

3. POLÍTIQUES ACTIVES D'Ocupació

L'any 2025 consolida el reforç de les polítiques actives d'ocupació a les Illes Balears en un context de creixement econòmic i millora sostinguda del mercat laboral. L'afiliació a la Seguretat Social ha assolit màxims històrics (584.875 persones ocupades) i la taxa d'atur s'ha situat entorn del 7 %-8 %, tot i que persisteixen reptes estructurals com l'estacionalitat, les dificultats de cobertura de determinats perfils i la necessitat d'eleva la qualificació de la població activa.

El desplegament de les polítiques s'inscriu en el nou marc normatiu definit per la Llei 3/2023, d'ocupació, i l'Estratègia Espanyola de Suport Actiu a l'Ocupació 2025-2028,

amb una orientació clara cap a la personalització de l'atenció, l'avaluació per resultats i la coordinació entre administracions. En aquest context, el SOIB exerceix un paper central en la implementació de serveis d'orientació, intermediació, formació i foment de l'ocupació.

El pressupost destinat a polítiques actives d'ocupació l'any 2025 ascendeix a 160,5 milions d'euros, dels quals el SOIB gestiona 119,2 milions (74 % del total). El finançament prové principalment de transferències estatals (84,9 M€) i de fons europeus, especialment el FSE+ i el Mecanisme de Recuperació i Resiliència. L'increment acumulat del pressupost des de 2020 és del 49,5 %, fet que, juntament amb la reducció de l'atur, ha incrementat la inversió per persona desocupada.

El pressupost destinat a polítiques actives d'ocupació l'any 2025 ascendeix a 160,5 milions d'euros, dels quals el SOIB gestiona 119,2 milions

En termes d'activitat, l'any 2025 s'han registrat 421.571 participacions en programes del SOIB, amb un augment molt significatiu respecte de 2024, impulsat principalment per l'expansió dels serveis d'orientació en el marc del nou model d'activació. Les dones representen el 56,5 % de les participacions, de manera que es mantenen com a usuàries majoritàries del sistema.

L'orientació es consolida com el principal eix d'intervenció, amb més de 20.000 diagnòstics d'ocupabilitat i 16.000 itineraris dissenyats, en coordinació amb entitats especialitzades. En intermediació laboral, 3.457 empreses han gestionat ofertes a través del SOIB, amb 73.941 candidatures i prop de 10.000 insercions laborals. En un context de fort dinamisme del mercat de treball, amb reducció de l'atur i elevada afiliació, es redueix la pressió de candidatures sobre les ofertes, ja que les persones demandants tendeixen a accedir amb més facilitat a oportunitats laborals.

La formació per a l'ocupació es reforça com a instrument clau de qualificació. Durant l'any 2025, 6.483 persones han participat en formació de grau B i 6.304 en formació en el treball, amb una participació femenina majoritària. La formació en alternança ha implicat 749 participants, combinant experiència laboral i aprenentatge, amb diferències de gènere vinculades a l'orientació sectorial de l'oferta.

En l'àmbit del foment de l'ocupació, destaquen els programes SOIB Reactiva (633 persones), SOIB Joves Qualificats (223) i SOIB Dona (71), així com la nova línia per a joves qualificats en el sector privat. Paral·lelament, 2.165 persones amb discapacitat han estat ateses en centres especials d'ocupació.

Finalment, les actuacions de suport a l'emprenedoria i al desenvolupament local, juntament amb la formació impulsada per les empreses a través de Fundae, completen un sistema integrat orientat a millorar l'ocupabilitat, reforçar la competitivitat empresarial i avançar cap a un model d'ocupació més inclusiu i qualificat.

4. LES RELACIONS LABORALS A LES ILLES BALEARS

El marc normatiu de les relacions laborals a les Illes Balears el 2025 s'inscriu en un sistema multinivell liderat per la Unió Europea i l'Estat. El Pilar Europeu de Drets Socials continua orientant les polítiques laborals, mentre que a nivell estatal l'Estatut dels treballadors es manté com a eix central amb reformes puntuals en extinció contractual, contractació i conciliació.

En matèria de negociació col·lectiva, l'annualitat de 2025 ha suposat un període fructuós

En matèria de negociació col·lectiva, l'annualitat de 2025 ha suposat un període fructuós, atès que s'han publicat vint i dos convenis col·lectius, onze més que el 2024. L'estudi es centra en el desenvolupament de les remissions legals a la negociació col·lectiva en matèria de modalitats de contractació. No obstant això, com es podrà comprovar, els convenis col·lectius analitzats, en termes generals, no aprofiten les possibilitats de regulació que els ofereix la regulació estatutària i sobre els que incideix el V Acord per a l'ocupació i la negociació col·lectiva.

Pel que fa a la conflictivitat laboral i solució de conflictes, es recullen les dades disponibles a la CAIB al 2025 i s'efectua la distinció entre la judicial i extrajudicial (TAMIB i vagues).

5. LA SEURETAT I LA PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS

L'any 2025 la sinistralitat laboral a les Illes Balears continua la tendència descendent iniciada els darrers anys. Es registren 20.589 accidents laborals amb baixa durant la

La sinistralitat laboral a les Illes Balears continua la tendència descendent

jornada de treball, segons les dades provisionals de la Direcció General de Treball i Salut Laboral, un 7,3% menys que el 2024. La gran majoria tenen caràcter lleu, mentre que els accidents greus i mortals mantenen un pes molt reduït. Tot i aquesta millora, les Illes Balears segueixen presentant l'índex d'incidència més alt del conjunt

de comunitats autònomes, clarament per sobre de la mitjana estatal. El sector serveis concentra la major part dels accidents, seguit de la construcció, i es registra un descens generalitzat de la sinistralitat a tots els sectors i illes.

RII.1. EL SALARI DE REFERÈNCIA DE LES ILLES BALEARS

El sindicat Comissions Obreres de les Illes Balears va impulsar l'any 2024 un estudi pioner per establir una proposta de salari de referència per als diferents territoris de la comunitat autònoma, actualitzat el 2025. El treball partia del reconeixement de les

particularitats socioeconòmiques de les Illes Balears respecte a la resta de l'Estat, així com de les diferències internes entre les quatre illes: Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera. L'objectiu era estimar el pressupost necessari perquè la població resident a cada illa pogués cobrir adequadament les seves necessitats bàsiques.

Les Illes Balears viuen un moment econòmic aparentment favorable: l'ocupació es troba en màxims històrics, la negociació col·lectiva ha generat pujades salarials significatives i les temporades turístiques baten rècords. Malgrat això, la classe treballadora no percep aquestes millores en les seves condicions de vida quotidianes. Per donar resposta a aquesta paradoxa, CCOO va decidir calcular el Salari de Referència de les Illes Balears (SRIB), un indicador que mesura les necessitats monetàries reals d'una persona treballadora resident a l'arxipèlag.

Per al conjunt de la comunitat autònoma, el pressupost anual necessari ha crescut de 27.765 euros el 2024 a 31.646 euros el 2025, un increment de 3.881 euros, equivalent al 14%. Això implica que el salari mensual net necessari per a 14 pagues se situa en 2.260 euros. La partida d'habitatge és la que més pes té, representant el 57% del pressupost total, i la que més ha crescut en termes absoluts (+2.594 euros). En sentit contrari, tres partides han baixat: educació, oci i cultura, i especialment salut i higiene personal (-109 euros), la qual cosa pot indicar ajustaments forçats davant l'encariment d'altres necessitats bàsiques.

Els resultats per illa revelen desigualtats territorials. Eivissa és el territori on el cost de vida ha crescut de manera més intensa: un 21,3% en un sol any, gairebé el doble que Mallorca i Menorca (al voltant del 12%). Això ha ampliat la bretxa entre illes: el 2024, viure a Eivissa costava uns 7.500 euros més a l'any que a Mallorca; el 2025, aquesta diferència ja supera els 11.600 euros. Formentera, per la seva banda, presenta un cost de transport molt superior a la resta d'illes a causa de la seva dependència del transport marítim, i és l'única illa on el cost de l'alimentació se separa de la resta, reflex de l'encariment d'importar productes a un territori sense producció pròpia.

Davant d'aquesta situació, CCOO planteja dues línies d'actuació complementàries: d'una banda, continuar i reforçar la negociació col·lectiva per aconseguir pujades salarials que s'ajustin al cost de vida real; de l'altra, exigir polítiques públiques concretes orientades a contenir el preu de l'habitatge, l'alimentació i el transport, i a ampliar i millorar els serveis públics. Només combinant ambdues vies es pot avançar cap a un equilibri entre els salaris reals i el salari de referència, i garantir una vida digna i autònoma per a tota la ciutadania de les Illes Balears.

BLOC III

QUALITAT DE VIDA I ESTAT DEL
BENESTAR

1. LA POBLACIÓ A LES ILLES BALEARS

La població empadronada a les Illes Balears a 1 de gener de 2025 és d'1.249.844 persones, la qual cosa suposa un augment de 18.076 persones en relació amb el mateix dia de 2024, és a dir, un increment anual de l'1,47 %. Mallorca ha absorbit el 74 % d'aquest creixement, tot i que el seu increment interanual percentual (1,39 %) enguany ha estat el més feble, després del de Formentera (1,80 %), Menorca (1,73 %) i Eivissa (1,72 %). El creixement demogràfic de les Illes continua sent dels més alts de l'Estat, només superat per la Comunitat Valenciana i Madrid.

Per il·lustrar aquest creixement superior, compararem les dades del cens de 2001 amb les del padró de l'1 de gener de 2025. La població espanyola ha passat dels 40.847.371 habitants als 49.128.297 i les Illes Balears dels 841.669 a 1.249.844. Mentre el creixement estatal ha estat important, de més del 20 %, el creixement de les Illes ha estat significativament més gran, gairebé del 50 %, cosa que explica la pressió actual sobre els serveis, els equipaments i béns com l'habitatge. L'increment de població es produeix, sobretot, per l'aportació positiva de la migració exterior i, en molta menys mesura, per l'increment vegetatiu que, actualment, és gairebé irrellevant (0,05 %).

La importància dels fluxos migratoris es reflecteix en la composició de la població. Les Illes presenten el percentatge més gran de població nascuda a l'estranger de tot l'Estat. Les persones nascudes a l'estranger suposen el 28,7 % dels residents a les Illes, mentre que aquest percentatge es redueix al 19 % en el conjunt de l'Estat; el 19,8 % han nascut en altres comunitats autònomes i poc més de la meitat (51 %) ho ha fet a les Balears. Cal esmentar que poc més d'una de cada tres persones que resideixen a les Pitiüses ha nascut a les Illes.

Les Illes presenten el percentatge més gran de població nascuda a l'estranger de tot l'Estat

Si n'analitzam la nacionalitat, les persones estrangeres suposen el 21,7 % de la població actual de les Illes. Hi ha diferències importants entre illes, des del màxim registrat a Eivissa i Formentera (28 %) fins al mínim de Menorca (14,4 %). Mallorca, amb un 21,2 %, ocuparia una posició intermèdia, propera a la mitjana de l'arxipèlag. Aquestes dades estan molt per sobre de la mitjana estatal, que se situa al voltant del 14 %.

Segons les darreres dades, la població estrangera resident a les Illes Balears és de 270.891 persones. Mallorca concentra 206.338 persones estrangeres, Eivissa 46.481, Menorca 14.796 i Formentera 3.276. Entre els estrangers, els col·lectius principals procedeixen de la Unió Europea, els quals s'apropen als 125.000 i representen el 10 % de la població (46 % dels d'estrangers), en què destaquen els italians (28.561), alemanys (22.6329) i del Regne Unit (18.448); els d'Amèrica superen les 86.000 persones (gairebé el 32 % dels estrangers), amb una forta presència de colombians (29.034), argentins (12.076) i paraguaïans (més de 6.000) i d'Àfrica, amb 42.377 persones residents (poc menys del 16 % d'estrangers), en què destaca sobretot la població marroquina (30.147 residents i 71 % de la població africana).

La taxa bruta de natalitat de les Illes Balears és la segona taxa de natalitat més alta de l'Estat espanyol, amb un 7,31 ‰ (2024). L'any 2024 van néixer 9.067 infants, 329 més que l'any anterior, tot i que la tendència general dels darrers anys, confirmada per les dades provisionals de 2025, és la de reducció de la xifra dels naixements. Els naixements actuals són un 25 % inferiors als registrats l'any 2008. Cal destacar la important aportació de les mares de nacionalitat estrangera als naixements registrats, que ja superen un de cada tres (34,63 %), tot i que hi ha diferències importants entre illes (43,24 % a Eivissa i 26,48 % a Menorca).

Les baixes xifres de naixements són conseqüència, a més, del descens del contingent de dones en edat fèrtil, del retard en l'edat de tenir el primer fill i el descens en el nombre mitjà de fills per dona. Les Balears presenten un dels valors més baixos de fecunditat de l'Estat, amb una taxa de fecunditat d'1,08 fills per dona (any 2024), molt per sota del valor de reemplaçament generacional (2,1 fills per dona).

Les defuncions registrades a les Illes Balears el 2024 van ser 9.001, molt properes a les xifres de naixements. Això fa que el creixement vegetatiu sigui extremadament feble i que l'evolució a l'alça de la població sigui, pràcticament, conseqüència del balanç migratori.

El saldo migratori és la causa principal del creixement demogràfic a les Illes Balears, principalment de persones que provenen de l'estranger. L'any 2024 el balanç va ser de 17.118 persones, impulsat pel saldo exterior (15.735) i, en menys mesura, per l'interior (1.383).

El percentatge de població nascuda a l'estranger ha passat del 7,9 % el 2002 al 28,7 % el 2025, i adquireixen valors especialment elevats a Eivissa (34,71 %) i Formentera (35,65 %). Un 21,7 % de la població no té nacionalitat espanyola, amb percentatges més alts a les Pitiüses. Les Illes Balears són la comunitat autònoma amb un percentatge més elevat de població estrangera.

L'evolució demogràfica de les Illes Balears es caracteritza no només per un creixement importantíssim de la població resident, sinó també per una pressió humana encara més gran, fruit de la gran quantitat de població temporal suportada de tipus turístic i laboral temporal del sector serveis. L'any 2025 la pressió humana mitjana va ser d'1.577.505 persones, amb una punta màxima el mes d'agost superior als 2 milions de persones, una xifra que suposa un 64 % més que la població censada. Aquest percentatge se supera a les illes de Formentera (gairebé un 190 %) i Menorca (113 %) i, en menys mesura, Eivissa (81 %). Mallorca (50 %) és la que presenta un índex més baix, malgrat la sensació de saturació que s'hi detecta.

La migració transforma l'estructura social. L'any 2024, un de cada tres naixements (34,63 %) dels naixements a les Illes Balears són de mares estrangeres, amb una aportació majoritària de dones del continent Americà, seguides per les europees i les africanes, en tercer lloc, en caràcter general. Eivissa i Formentera presenten els percentatges superiors, amb més del 40 % dels naixements de mares no espanyoles (43,24 % i 41,10 %, respectivament).

INDICADORS DE POBLACIÓ DE LES BALEARS PER ILLES (CENS ANUAL DE POBLACIÓ A 1 DE GENER DE 2025)					
	Illes Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera
Població total	1.249.844	971.068	102.821	164.265	11.690
Variació anual de població	1,5%	1,4%	1,7%	1,7%	1,8%
Percentatge de població de menys de 16 anys	14,3%	14,6%	13,2%	13,8%	12,4%
Percentatge de població de 16-64 anys	68,8%	68,2%	68,4%	72,5%	74,1%
Percentatge de població de 65 anys i més	16,8%	17,2%	18,4%	13,7%	13,5%
Percentatge de població de 85 anys i més	2,2%	2,3%	2,4%	1,6%	1,8%
Població estrangera / població de l'illa (%)	21,7%	21,20%	14,40%	28,30%	28%
Pobl. nascuda en una altra CA / Pobl. de l'illa (%)	19,8%	18,0%	23,8%	27,5%	27,8%
Pobl. nascuda a l'estranger / Pobl. de l'illa (%)	28,7%	28,4%	21,3%	34,7%	35,6%
Total pobl. nascuda fora de la CA / Pobl. de l'illa (%)	48,5%	46,3%	45,0%	62,2%	63,4%
Total pobl. nascuda a les Illes Balears / Pobl. de l'illa (%)	51,5%	53,7%	55,0%	37,8%	36,6%
Relació d'homes per cada dona (índex de masculinitat)	0,99	0,98	0,99	1,04	1,06
Taxa de creixement 2024-2025 (%)	1,5%	1,4%	1,7%	1,7%	1,8%
Taxa de creixement de la població espanyola (%)	0,8%	0,7%	1,2%	1,1%	1,7%
Taxa de creixement de la població estrangera (%)	3,9%	3,9%	5,1%	3,5%	2,1%
Taxa de creixement de la població nascuda a les Balears (%)	0,3%	0,3%	0,0%	0,5%	0,2%
Taxa de creixement de la població nascuda en una altra CA (%)	-0,6%	-1,1%	2,4%	-0,7%	-0,1%
Taxa de creixement de la població nascuda a l'estranger (%)	5,2%	5,2%	5,6%	5,1%	5,0%
Índex d'envel·liment (pobl. de 65 i més / pobl. <16 anys)	117,37	118,2	139,51	99,46	108,76
Índex de longevitat o sobreenvelliment (pobl. 85 i més / pobl. 65 i més)	13,15	13,36	13,18	11,52	13,38
Índex de dependència* (pobl. <16 + pobl. >64) / pobl. de 16 a 64)	45,33	46,72	46,14	37,88	34,94
ÍNDEX DE RECANVI O RÀTIO DE REEMPLAÇAMENT (POBL. DE 60 A 64 / POBL. DE 20 A 24)	93,86	94,96	89,46	90,89	83,16

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Ibestat. Cens anual de població.

A més, un altre canvi molt significatiu de l'estructura general de la població és la tendència a l'envelliment, és a dir, a incrementar l'edat mitjana de la població i, en particular, la dels grups de més edat. Aquesta situació és conseqüència de l'increment de l'esperança de vida, el descens de les taxes de natalitat i fecunditat i la reducció del grup de dones en edat fèrtil.

Les dades de 2025 registren l'índex d'envelliment més elevat de la història de les Illes, amb un 117,4 %, és a dir, per cada 100 persones de menys de 16 anys, n'hi ha 117 de més de 65 anys. Malgrat això, les Balears presenten una de les taxes d'envelliment més baixes de l'Estat, en què la mitjana nacional és de 148,05 %. Aquesta situació és conseqüència del flux migratori, que contribueix a rejevenir la piràmide poblacional, ja que la població autòctona presenta un envelliment més accentuat. Tot i així, cada vegada hi ha més persones en els grups d'edat superiors i, sobretot, es produeix un fenomen clar de sobreenvelliment, que fa que creixi el grup de persones amb més necessitats d'atenció social i sanitària. L'índex de sobreenvelliment se situa en el 13,15 % (persones de 85 anys o més respecte al total de persones de més de 65 anys).

2. POBRESA, EXCLUSIÓ I PROTECCIÓ SOCIAL

Les Illes Balears presenten, el 2025, una situació socioeconòmica relativament favorable en comparació amb la mitjana espanyola, tot i que persisteixen desigualtats estructurals que afecten de manera desigual determinats col·lectius. Els indicadors de renda i pobresa han recuperat i superat els nivells previs a la crisi sanitària, però es mantenen tensions materials importants, especialment en l'àmbit de l'habitatge i en la capacitat per afrontar despeses imprevistes.

Pel que fa a la renda, la renda mitjana neta per persona se situa en 16.735 euros el 2024, un 7,1% per sobre de la mitjana espanyola, i col·loca les Balears en la cinquena posició entre les comunitats autònomes. No obstant, aquesta posició favorable amaga fractures significatives per origen, edat i sexe. Les persones nascudes a l'estranger ingressen un 37% menys que les nascudes a Espanya, les llars amb menors presenten les rendes per unitat de consum més baixes, i la bretxa salarial de gènere s'accentua especialment en el grup de 30 a 44 anys, reflex de l'impacte de la maternitat en la trajectòria laboral femenina. D'altra banda, la desigualtat mesurada pel coeficient de Gini ha millorat fins a 27,7, situant les Balears com la tercera comunitat autònoma més igualitària d'Espanya.

Quant a la pobresa, aplicant el llindar específic balear, la taxa de pobresa relativa se situa en el 14,5% el 2025, per sota de la mitjana europea (16,2% el 2024). La taxa AROPE, que recull la multidimensionalitat de l'exclusió social, és del 17,7% amb el llindar balear, però del 15,2% amb el llindar estatal, cosa que situa les Balears com la segona comunitat amb menys exclusió social d'Espanya, per darrere del País Basc. Cal assenyalar, però, que la pobresa infantil continua sent especialment elevada, amb una taxa AROPE del 28,8%

entre els menors de 16 anys, i que un 36,4% de la població no té capacitat per afrontar despeses imprevistes, indicador que ha empitjorat 5,5 punts respecte a l'any anterior.

En l'àmbit de la protecció social, la despesa de la CAIB ha augmentat un 10,7% el 2025, fins als 367 milions d'euros, amb l'atenció a la dependència com a partida principal (29,4%). El sistema de garantia d'ingressos combina la RESOGA —en clara davallada des de l'entrada en vigor de l'IMV el 2020— i l'ingrés mínim vital, que ha beneficiat 33.302 persones a les Balears. Pel que fa al sistema de dependència, tot i la millora en cobertura i reducció de l'espera, les Balears es mantenen entre les comunitats amb menor inversió per habitant i un model predominantment basat en prestacions econòmiques de baix cost, com la prestació econòmica en l'entorn familiar, en detriment de serveis professionals presencials.

Per últim, l'envelliment demogràfic emergeix com un dels reptes estructurals més rellevants. L'índex d'envelliment se situa en 117,4 i el creixement sostingut de les pensions de jubilació —140.687 el 2025, un 60,6% més que el 2005— manté una pressió creixent sobre el sistema de seguretat social. A més a més, la bretxa de gènere en les pensions és molt pronunciada, amb una pensió de jubilació femenina un 36,2% inferior a la masculina, reflex acumulat de les desigualtats en les trajectòries laborals al llarg de la vida.

***L'envelliment demogràfic
emergeix com un dels
reptes estructurals més
rellevants***

3. SALUT, QUALITAT DE VIDA I SERVEIS SANITARIS

El capítol analitza l'estat del sistema sanitari de les Illes Balears l'any 2025 des d'una perspectiva integral que abasta els recursos estructurals, els professionals, l'activitat assistencial, el finançament, els resultats de salut i la percepció ciutadana.

Les Illes Balears disposen de 3.770 recursos sanitaris autoritzats, 25 hospitals —10 de públics i 15 de privats— i 3.885 llits hospitalaris, dels quals el 56,8 % són públics. Els hospitals disposen de 636 equips d'alta tecnologia, el 65,1 % en el sistema públic. La xarxa d'atenció especialitzada ocupa 20.101 professionals, el 70 % en el sector públic.

El 32,66 % de la població, uns 411.397 assegurats, disposa d'assegurança sanitària privada. El volum de primes ha assolit els 452,8 milions d'euros l'any 2025, amb un creixement format pel 5,89 % anual, superior al creixement del nombre d'assegurats. La modalitat d'assistència sanitària directa representa el 87,1 % dels assegurats.

Per primera vegada, la memòria incorpora un apartat monogràfic sobre el finançament i la despesa sanitària. El model de finançament autonòmic vigent des de 2009 distribueix els recursos sobre la base de la població ajustada i altres variables. La despesa sanitària

pública per habitant se situa, l'any 2023, en 1.839 euros, en la posició 14a de 17 comunitats autònomes i 51 euros per sota la mitjana estatal. Canàries registra 1.962 euros per habitant. La dotació de metges vinculats al sistema públic és de 2,85 per 1.000 habitants, davant els 3,12 de la mitjana espanyola, una diferència estable al llarg de les dues darreres dècades.

Els problemes de salut mental constitueixen la segona causa de baixa laboral

Els indicadors clau del Sistema Nacional de Salut situen les Illes en una posició comparable a la mitjana estatal. Els problemes de salut mental constitueixen la segona causa de baixa laboral. L'estacionalitat turística incideix sobre la demanda d'atenció urgent de manera diferencial respecte a la resta de comunitats autònomes (Mateu Sbert, 2015).

L'any 2025, l'ecosistema d'R+D+I registra més de 1.250 investigadors, 58 grups de recerca i 539 estudis clínics actius. Destaca la posada en marxa de la Unitat Balear d'Investigació Clínica i Assaigs Clínics (UBICEC). El 29,7 % de les publicacions de l'IdISBa se situen en el primer decil de les revistes científiques internacionals.

El Baròmetre sanitari (sèrie 2014-2024) mostra que al voltant del 65 % de la població valora positivament el funcionament general del sistema sanitari, més de 10 punts per sobre la mitjana estatal. La satisfacció amb l'atenció primària (85,2 %), les urgències (77,1 %) i l'hospitalització (95,2 %) es recupera l'any 2024 i situa les Illes per sobre la mitjana estatal en els tres àmbits. El 33,9 % de la població considera que les llistes d'espera han empitjorat, mentre que prop del 60 % opina que es mantenen igual.

4. EDUCACIÓ

L'estudi de les dades educatives de les Balears permet aportar informacions de rigor per comprendre millor el fenomen educatiu a les Illes. S'estudien indicadors rellevants, com l'evolució de l'alumnat matriculat en ensenyaments de règim general i especial, la situació a l'educació d'adults, el percentatge d'alumnat estranger, les taxes d'escolarització, conceptes com l'esperança de vida escolar, les taxes brutes de graduació i els percentatges de població que no completen cap nivell d'educació postobligatòria, entre d'altres.

L'alumnat matriculat en estudis de règim general presenta un lleuger ascens en els darrers anys. Específicament, l'educació infantil de primer cicle i l'etapa de l'ESO experimenten ascensos, mentre que l'educació infantil de segon cicle i l'educació primària baixen. En els ensenyaments de règim especial destaquen, pel seu volum, els ensenyaments d'idiomes.

En l'educació de persones adultes, les taxes d'escolarització són de les més altes de l'Estat, amb una matrícula que es concentra en l'educació secundària per a persones adultes, ensenyaments inicials, llengua castellana per a immigrants i ensenyament del català. La matrícula de dones en aquest ensenyament és predominant a la dels homes.

El percentatge d'alumnat nouvingut al sistema escolar de les Illes supera la mitjana estatal i la matrícula és més elevada als centres públics, tot i que la distribució de la matrícula pública-privada és més equitativa que al conjunt estatal.

El percentatge d'alumnat nouvingut al sistema escolar de les Illes supera la mitjana estatal

La mitjana d'alumnat per professor continua la tendència descendent d'anys anteriors, i encara que les taxes dels centres privats superen les dels centres públics, l'anàlisi mostra una tendència descendent a tots.

L'esperança de vida escolar a les Balears és inferior a la mitjana estatal i, malgrat la millora dels darrers anys, les taxes netes d'escolarització són notablement inferiors a les estatals, sobretot a partir dels 18 anys. Els homes es troben en una situació desfavorable, tant pel que fa a l'esperança de vida com en relació amb les taxes netes d'escolarització. Pel que fa a les taxes d'idoneïtat, aquestes es redueixen amb l'edat i són més altes entre els estudiants homes.

Pel que fa a les taxes de graduació en l'ensenyament secundari obligatori, el nivell és inferior al de les estatals i les taxes femenines superen les masculines. Finalitzada l'escolarització obligatòria, la taxa de graduació és més alta en els estudis de batxillerat que en els cicles formatius de grau mitjà.

La població de 18 a 24 anys que no ha acabat estudis secundaris de segona etapa ha descendit en la darrera dècada, amb una millora de les Balears respecte a les mitjanes estatals. De manera similar, l'indicador sobre la població de 20 a 24 anys de les Balears que sí que ha acabat com a mínim l'etapa secundària de segona etapa ha augmentat entre 2014 i 2024 i redueix distàncies amb les mitjanes estatals. També s'analitza el nivell de formació de la població per grups d'edat; les Balears se situen 1,5 punts per sobre la mitjana espanyola en el percentatge de població amb un nivell inferior a la segona etapa de secundària.

Finalment, tant a les Balears com a Espanya ha augmentat la inversió pública educativa en els darrers 10 anys estudiats.

5. FORMACIÓ PROFESSIONAL I ENSENYAMENT UNIVERSITARI

Aquest capítol analitza la situació de la formació professional (FP) i dels estudis universitaris a les Illes Balears, amb especial atenció a l'oferta formativa, la participació de l'alumnat i els resultats educatius, i també la seva evolució en relació amb el conjunt de l'Estat.

Les Illes Balears presenten una estructura dels ensenyaments postobligatoris diferenciada, amb un pes més ele-

Les Illes Balears presenten una estructura dels ensenyaments postobligatoris diferenciada, amb un pes més elevat de l'FP i inferior dels estudis universitaris de grau

vat de l'FP (40,9 % davant el 31,6 % estatal) i inferior dels estudis universitaris de grau (24,3 % davant el 38,2 %). Aquesta configuració s'ha consolidat en la darrera dècada: creix l'FP i es redueixen els altres itineraris.

En l'àmbit de l'FP, l'oferta s'ha mantingut estable. La matriculació ha augmentat de manera significativa (44,5 % des del curs 2015-2016), especialment en els cicles de grau superior i entre les dones. Tot i això, les taxes d'escolarització en els nivells mitjà i superior es mantenen per sota la mitjana estatal. L'FP dual intensiva presenta una implantació reduïda (2,4 % de l'alumnat, davant el 5,3 % estatal).

L'alumnat es concentra en poques famílies professionals: sanitat (3.439 persones), administració i gestió (3.435), informàtica i telecomunicacions (2.843) i activitats físiques i esportives (2.018). Es detecten canvis en les preferències, amb increments en algunes famílies i una davallada en hoteleria i turisme des del curs 2020-2021. La segregació de gènere continua sent molt marcada i tendeix a intensificar-se.

Pel que fa als resultats educatius, les taxes de finalització de l'FP són inferiors a la mitjana estatal. La continuïtat dels estudis és moderada i varia segons el nivell: al voltant del 45 % en la formació professional bàsica i de grau mitjà, i el 28 % en el grau superior.

En el sistema universitari, l'oferta formativa de la UIB per al curs 2025-2026 inclou 39 estudis de grau (5 dobles titulacions) en centres propis i 7 en centres adscrits, 43 màsters oficials i 26 programes de doctorat. En els darrers anys, l'oferta ha crescut especialment en el màster (+21,2 %), mentre que l'increment en el grau (+8,8 %) i el doctorat (+4,2 %) ha estat més moderat.

La matrícula universitària ha crescut menys que en el conjunt de l'Estat (3,4 % a les Illes Balears davant el 18,0 %) i es concentra principalment en la branca de ciències socials i jurídiques (51,8 % de l'alumnat de grau). La participació femenina és majoritària (59,6 % en el grau), però disminueix a mesura que augmenta el nivell formatiu (57,4 % en el màster i 50 % en el doctorat), i es manté una distribució desigual per branques.

Finalment, tot i els bons resultats en rendiment acadèmic (percentatge de crèdits superats sobre crèdits matriculats) —amb taxes del 78,2 % en el grau i del 88,3 % en el màster—, les Illes Balears presenten taxes d'abandonament més elevades, especialment en el grau (35,1 % davant el 30,6 % a Espanya), així com la taxa d'escolarització universitària més baixa de l'Estat (10,2 % davant el 31,4 %).

6. HABITATGE

L'habitatge s'ha consolidat com el principal problema social a Espanya i a les Illes Balears. Segons els baròmetres del CIS de principis de 2026, el 43,5% de la ciutadania ho cita com

el problema més greu del país, una xifra sense precedents que reflecteix la gravetat d'una situació que afecta especialment la població jove de 18 a 34 anys, per a la qual l'habitatge és ja la primera preocupació tant a escala col·lectiva com personal. I és que l'habitatge va molt més enllà de quatre parets: és l'espai on les persones construeixen els seus projectes de vida, teixeixen relacions afectives i comunitàries i troben refugi físic i emocional en un món inestable. Per això, la seva inaccessibilitat no és només un problema econòmic, sinó una crisi que erosiona drets fonamentals i compromet la capacitat de la població per arrelar-se, emancipar-se i desenvolupar-se.

L'habitatge s'ha consolidat com el principal problema social a Espanya i a les Illes Balears

Si s'analitzen els preus de compravenda, l'índex de preus de l'habitatge (IPH) a les Illes Balears va assolir els 195,1 punts el 2025, el valor més alt des de l'inici de la sèrie el 2008, amb un increment del 12,0% en un sol any. Des del 2015, el preu mitjà de l'habitatge — nous i de segona mà conjuntament— ha augmentat un 95,1% a les Balears, 15,2 punts per sobre del 79,9% espanyol. L'augment és encara més intens si es mira exclusivament l'habitatge nou: el seu IPH supera els 232 punts el 2025, cosa que significa que ha pujat un 132% des del 2015, més del doble. A això s'afegeix que el preu del sòl urbà ha assolit els 401,3 €/m² el 2025, el més alt de tot l'Estat i l'únic que supera els 300 €/m², condicionant estructuralment l'accessibilitat a l'habitatge ara i en el futur.

En el mercat del lloguer, les Balears lideren els preus de tot Espanya des del 2016 i, des del 2015, els preus han augmentat un 23,9% segons l'estadística experimental de l'INE, per sobre del 18,7% espanyol. La rigidesa de l'oferta i la competència del lloguer turístic agreugen una situació que afecta de manera especialment intensa els barris populars de Palma i municipis com Eivissa i Calvià, on els increments entre 2015 i 2022 van superar el 40%, molt per sobre de la inflació acumulada del període (16%).

Quant a les transaccions, el nombre de compravendes s'ha estabilitzat en 15.471 el 2025, pràcticament idèntic al de l'any anterior. No obstant, el valor mitjà per transacció ha escalat fins als 457.025 euros, 2,2 vegades la mitjana espanyola (210.630 euros). Un tret diferencial molt rellevant és que el 23% de les transaccions les realitzen no residents a Espanya —principalment estrangers que adquireixen segones residències—, la taxa més alta de tot l'Estat, cosa que intensifica la pressió sobre un mercat ja molt tens per a la població resident.

L'esforç per accedir a l'habitatge és el més elevat de tot Espanya: dedicant el 30% dels ingressos al pagament d'un habitatge, una llar balear necessitaria 61,4 anys per pagar-lo, enfront dels 30,6 de la mitjana estatal, menys de la meitat. D'altra banda, el 14,5% de les llars destinen més del 40% dels seus ingressos a l'habitatge, la taxa de sobre-esforç més alta de l'Estat, que afecta de manera desproporcionada els joves (35,2%), les famílies monoparentals (41,3%) i els migrants de fora de la UE (42,5%). Tot plegat configura un escenari en què l'habitatge ha deixat de ser un dret assolible per a una part creixent de la població de les Illes Balears, amb conseqüències que van molt més enllà de l'econo-

mia i que afecten el teixit social, la convivència i els projectes de vida de generacions senceres.

7. JUSTÍCIA

L'any 2025 ha començat amb l'aprovació de la Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener, de mesures en matèria d'eficiència del Servei Públic de Justícia

L'any 2025 ha començat amb l'aprovació de la Llei Orgànica 1/2025, de 2 de gener, de mesures en matèria d'eficiència del Servei Públic de Justícia. Suposa el canvi més gran en l'estructura de l'Administració de Justícia des de la implantació de la democràcia, i segurament més enllà.

La reforma preveu modificacions a tres nivells. D'una banda, hi ha canvis de competències entre jutjats. Canvien les jurisdiccions que coneixien fins ara determinades matèries. D'altra banda, abans de plantejar una demanda, s'haurà d'haver intentat un mecanisme alternatiu de solució de conflictes (MASC). La reforma definitiva, i sens dubte més rellevant, és l'entrada dels Tribunals d'Instància. El concepte jutjat desapareix i dona pas a una nova estructura que canviarà totalment la fisonomia de l'Administració.

En l'àmbit intern hi ha un nou repartiment en qualcunes matèries que deixen de ser conegudes per jutges/esses d'un àmbit i passen a ser resoltes per uns altres. Tal vegada el més important en aquesta matèria sigui el que denominem violència sexual contra la dona. Els jutjats de violència sobre la dona coneixien dels delictes violents o contra les relacions familiars dins una parella o exparella, on la víctima és la dona. A partir d'octubre, s'amplia, i no caldrà que existeixi o hagi existit una relació afectiva, el determinant és que qui la pateixi sigui dona. Afecte a les agressions sexuals, assetjament sexual, mutilació genital femenina o la tracta amb la finalitat d'explotació sexual, delictes que fins a octubre eren investigats pels jutjats d'instrucció.

La segona reforma és una presa de posició a favor de mecanismes per donar resposta als conflictes abans d'anar als jutjats i reduir la litigiositat. Forçar a les parts a parlar, a negociar i mirar de trobar una solució per evitar que tot acabi amb una demanda judicial. S'admet des d'un intent de negociar mitjançant la remissió d'una carta a acudir a institucions com la conciliació, arbitratge o mediació. Per presentar una demanda serà requisit necessari i imprescindible justificar que s'hagi acudit primer a un MASC i s'haurà de documentar en els termes que s'exigeix legalment, a més, per reforçar la importància que es vol donar a aquesta qüestió, podrà tenir conseqüències determinants en el tema de les costes processals.

Finalment, es produeix un canvi total en l'estructura de l'Administració. Entren en funcionament els Tribunals d'Instància i desapareixen les oficines judicials i els jutjats.

Els jutges i jutgesses passen a ser places judicials integrades dins seccions, segons ordres jurisdiccionals i totes formen part del Tribunal d'Instància. Ja no hi ha oficina per jutjat, sinó tres grans serveis comuns, tràmit, execució i general. Al capdavant de cadascun, un lletrat/ada de l'Administració de Justícia. Cada àrea es divideix en seccions i unitats que pretenen donar un tracte més especialitzat i uniforme a cada un dels tràmits pels quals passa una demanda. Cerca portar la Justícia al segle XXI, modernitzant les estructures i ser eficient, cercant una manera de fer feina més àgil i evitant les saturacions del sistema.

8. CULTURA

La cultura constitueix un dels pilars fonamentals del benestar col·lectiu i del desenvolupament social. Entesa com el conjunt de produccions intel·lectuals, artístiques i simbòliques mitjançant les quals un poble expressa la seva manera de ser, la cultura reflecteix tant la identitat compartida com els processos de transformació social. L'any 2025 confirma que, en un context de globalització, mobilitat i diversitat creixents, la cultura a les Illes Balears s'ha de comprendre com un conjunt de cultures diverses que conviuen, dialoguen i evolucionen de manera constant. El balanç cultural de l'any posa de manifest una realitat viva, participativa i oberta, en què tradició i contemporaneïtat es complementen i es reforcen mútuament.

*El balanç cultural de l'any
posa de manifest una
realitat viva, participativa
i oberta*

Eivissa consolida durant el 2025 un model cultural diversificat i d'alta intensitat, que transcendeix clarament la seva imatge associada exclusivament al turisme. El patrimoni, els museus i les activitats educatives configuren una base sòlida, mentre que les arts visuals i la música combinen amb èxit la iniciativa pública i privada. La convivència entre cultura institucional, creació contemporània, cultura popular i grans esdeveniments musicals dibuixa un ecosistema ampli i plural. La conclusió general és que Eivissa ha assolit una maduresa cultural transversal, amb capacitat d'arribar a públics diversos i de projectar-se internacionalment sense perdre l'arrelament local.

Formentera destaca per un procés de consolidació qualitativa de la seva oferta cultural. El 2025 posa de manifest una aposta clara per la diversificació, la sostenibilitat i la inclusió, amb una escena cultural propera i comunitària. Festivals musicals, cinema, arts plàstiques, artesania i iniciatives socials conviuen en un format participatiu que reforça la identitat pròpia de l'illa. La presència equilibrada de veus femenines i la integració de creadors locals i internacionals permeten concloure que Formentera es configura com un espai cultural coherent i integrador, on cultura, territori i comunitat evolucionen de manera conjunta.

Mallorca reafirma el seu paper com a principal motor cultural de l'arxipèlag, tant pel volum com per la diversitat d'activitats. El 2025 evidencia una combinació equilibrada entre

grans institucions, programació municipal i iniciativa privada. Les arts visuals, la música, les arts escèniques, el cinema i la literatura mostren una implantació territorial extensa i estable, amb presència de festivals de projecció internacional i una cultura popular fortament arrelada. La conclusió és que Mallorca disposa d'un sistema cultural complex i estructurat, amb capacitat de lideratge, innovació i projecció exterior.

Menorca consolida un ecosistema cultural madur, equilibrat i cohesionat, basat en la col·laboració institucional i la participació social. Les arts escèniques i la música mantenen un alt nivell qualitatiu, mentre que els espais culturals, museus i entitats comunitàries reforcen la divulgació patrimonial i la identitat insular. La literatura, la cultura popular i les festes tradicionals continuen essent eixos vertebradors de la vida cultural. En conjunt, Menorca presenta un model cultural sòlid i sostenible, fortament arrelat al territori i amb una clara vocació educativa i comunitària.

9. LLENGUA

L'ús del català a la PAU del juny de 2025 ha davallat fins al 65,9 %, 2,2 punts menys que el 2024

L'ús del català a la PAU del juny de 2025 ha davallat fins al 65,9 %, 2,2 punts menys que el 2024, fet que confirma la tendència descendent iniciada el 2018 i situa el percentatge en el nivell més baix registrat. Pel que fa al territori, Menorca és l'illa on més s'utilitza el català (90,4 %), seguida de Mallorca (65,5 %), tot i la gran diferència entre Palma (49,3 %) i la resta de l'illa (84,7 %). Eivissa i

Formentera presenten els percentatges més baixos (46,9 %) i també una davallada destacada respecte de l'any anterior.

A més de la formació reglada, hi ha una oferta àmplia de cursos de català en diferents formats. A tall d'exemple, l'IEB va oferir 118 cursos i tallers amb 3.714 alumnes. El Servei d'Assessorament Lingüístic (SAL) del Consell Insular de Formentera també ofereix cursos presencials de diversos nivells; el 2025 s'hi varen formar 327 alumnes, xifra superior a la de 2024.

Diverses institucions, com les escoles oficials d'idiomes, la universitat i l'Administració (a través de la Direcció General de Cultura i l'Escola Balear d'Administració Pública), ofereixen proves per obtenir certificats. Entre 2024 i 2025, la Direcció General de Cultura i l'EBAP varen augmentar el nombre de certificats emesos.

La cinquena edició de l'Escola d'Estiu de Lingüística Catalana (EDELCL) va tenir lloc el setembre de 2025 a Berlín, amb el suport de diverses universitats i institucions. L'EDELCL ofereix formació a estudiants de grau i postgrau, amb especial atenció als qui estudien català fora del domini lingüístic. A aquesta edició hi varen assistir 23 alumnes, fet que confirma la continuïtat de l'interès per aquesta trobada.

L'11 de novembre de 2025 es va celebrar la IX Jornada de Dinamització Lingüística a Palma, centrada en el sector de l'empresa i el comerç. La jornada va comptar amb més de 150 participants i diverses ponències orientades a mostrar que el català no és només identitat i proximitat, sinó també competitivitat i valor corporatiu.

També es presenten dades preliminars sobre la influència dels factors socioeconòmics en l'adopció del català entre els joves de les Illes Balears. Segons aquesta primera exploració, el fet d'haver incorporat el català al repertori lingüístic no sempre comporta millores clares en la capacitat d'emancipació ni en la situació socioeconòmica de la llar actual respecte de la d'origen. En canvi, s'hi observa un efecte rellevant en l'àmbit educatiu i en l'ocupació. Aquesta limitació en la traducció d'aquests avantatges en mobilitat social posa de manifest la necessitat de desenvolupar polítiques de joventut i lingüístiques més integrades, que tinguin en compte no només la promoció simbòlica de la llengua, sinó també les condicions materials que en faciliten o en dificulten l'aprenentatge i l'ús.

Finalment, el programa de dinamitzadors lingüístics del Servei de Normalització Lingüística i Participació Educativa ha experimentat un creixement sostingut (de 85 centres el 2023-2024 a 132 el 2025-2026), amb una implantació principal a Mallorca però en expansió a totes les illes i amb una presència destacada a l'educació primària.

10. L'ESTAT DEL MEDI AMBIENT A PARTIR DE L'INDICADOR SINTÈTIC MEDIAMBIENTAL DE LES ILLES BALEARS

La mesura i disponibilitat de paràmetres, indicadors i índexs de sostenibilitat ambiental es clau per garantir que les polítiques ambientals que es dissenyen i apliquen assoleixen els objectius. Les Illes Balears disposen de diversos conjunts d'indicadors i dades ambientals procedents de les conselleries, els consells insulars i els centres de recerca de referència. Moltes d'aquestes dades s'incorporaven i analitzaven en l'apartat de medi ambient de la Memòria del CES sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears.

El component de sequera hidrològica empitjora notablement els anys 2024 i 2025. La situació es especialment preocupant a Mallorca i Menorca

Amb la voluntat de facilitar l'anàlisi, la comprensió i l'estudi de les tendències ambientals, el CES va impulsar la creació d'un índex sintètic mediambiental (ISM), que s'actualitza anualment i permet analitzar l'evolució del medi ambient a cada illa i al conjunt de l'arxipèlag.

L'índex es basa en sis dimensions i 23 indicadors parcials, amb pesos definits per tècnics i experts i aprovats pel Ple del CES: resiliència climàtica, qualitat de l'aire, transició energètica, consum i qualitat de l'aigua, gestió del territori i biodiversitat, i gestió i circularitat de residus.

L'evolució de l'índex des de 2019 mostra grans oscil·lacions. En una escala de 0 a 100, el valor inicial del conjunt de les Illes va ser de 44,9 punts. Menorca destacava amb 49,1 punts, mentre que Eivissa presentava el valor més baix amb 35,3 punts. L'any 2020, en plena pandèmia, l'índex va pujar fins als 56,5 punts, degut a la caiguda del consum d'energia, la disminució de la generació de residus i la reducció d'emissions contaminants. Tanmateix, amb la reactivació econòmica, els valors tornen a caure: el 2022, l'ISM es situava en 43,6 punts, fins i tot per sota del nivell de 2019. Al 2023 es produeix una certa millora (52,1 punts), tot i que sense arribar a les dades de 2020.

Cada illa segueix un patró similar anualment, amb Menorca mantenint els valors més elevats (entre 43,5 i 58,9), seguida de Formentera i Mallorca. Eivissa, en canvi, presenta els valors més baixos (entre 36,7 i 44,9). Cal tenir en compte que, per raons demogràfiques i d'escala, Mallorca té un pes molt superior sobre l'índex agregat.

Per dimensions, els resultats són els següents:

Resiliència climàtica: l'indicador mostra una tendència negativa fins al 2022, deguda a l'increment de les temperatures i de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. El component de sequera hidrològica empitjora notablement els anys 2024 i 2025. La situació és especialment preocupant a Mallorca i Menorca.

Qualitat de l'aire: l'índex es manté en valors bons i estables. Els principals punts crítics es troben en els nivells de NO₂ i PM10, mentre que els valors de SO₂ i ozó mostren una qualitat generalment bona. El 2020 destaca positivament pel descens del transit i, per tant, de les emissions de combustibles fòssils. Aquest índex varia poc i sempre es manté a un nivell bastant alt (uns 70 damunt 100).

Transició energètica: mostra oscil·lacions importants, amb els millors valors al 2020. Tot i això, el percentatge d'energia renovable continua sent molt baix: en el millor dels casos, només arriba al 5 % del total i arrossega tot l'índex.

Consum i qualitat de l'aigua: l'indicador es manté en una situació mitjana, amb problemàtiques recurrents pel que fa al consum d'aigua de proveïment urbà i les reserves hídriques. Formentera destaca positivament pel baix consum, mentre que Eivissa presenta deficiències notables en la qualitat de l'aigua tractada a les depuradores.

Gestió del territori i biodiversitat: l'evolució és positiva, sense retrocessos, però molt condicionada per la declaració d'espais protegits. Tot i així, la proporció de territori protegit terrestre encara és inferior al 40 %, i la protecció marina no arriba al 10 %. La superfície forestal cremada continua sent molt baixa.

Gestió i circularitat de residus: tot i que a Mallorca i Eivissa la recollida selectiva millora, la generació de residus municipals continua sent alta. Menorca presenta millors dades pel que fa a generació i Formentera mostra una alta variabilitat d'any a any.

Per anys, el 2019 va ser un any record en afluència turística, l'índex cau per davall dels 50 punts. Pitjors resultats en circularitat de residus (sobretot a Mallorca i Eivissa).

El 2020, any de confinament i restriccions, l'ISM millora 11,6 punts. Destaquen les millores en qualitat de l'aire i energia, però la resiliència climàtica es veu afectada negativament per factors climàtics.

L'any 2021 va ser de transició amb recuperació parcial. L'ISM baixa 6,4 punts, sobretot per la caiguda de l'índex de transició energètica. La resta d'indicadors es mantenen en nivells semblants.

El 2022 es va caracteritzar per l'eliminació de restriccions i la represa econòmica. Torna a baixar l'ISM per la caiguda dels indicadors de resiliència climàtica, qualitat de l'aire i eficiència energètica.

L'any 2023 i el 2024 mostren millores moderades en tots els índex calculats.

Resultat de l'ISM a les Illes Balears (2019-2025)							
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Índex de Resiliència climàtica	57,0	63,6	60,1	31,0	50,6	s.d	s.d
Índex de Qualitat de l'aire	67,8	72,4	70,0	72,2	71,6	69,5	s.d
Índex de Transició energètica	38,0	73,1	48,3	30,1	57,7	59,2	s.d
Índex de Consum i qualitat de l'aigua	45,3	55,9	48,8	49,7	48,9	49,2	s.d
Índex de Gestió del territori i biodiversitat	41,4	40,6	42,1	50,7	52,6	51,5	52,7
Índex de Gestió i circularitat de residus	23,8	32,8	34,4	35,3	34,7	36,8	s.d
Índex sintètic ambiental	44,9	56,5	50,1	43,6	52,1	s.d	s.d

Font: elaboració pròpia a partir de la metodologia de l'ISM del CES IB.

El comportament de l'índex sintètic mediambiental mostra una clara correlació inversa entre l'activitat econòmica i la qualitat ambiental. La pandèmia de 2020 va generar una millora transitòria dels indicadors, que no s'ha consolidat. La resiliència climàtica, el consum d'aigua i la baixa penetració de les renovables continuen sent punts crítics. La gestió de residus i el territori mostra una tendència lleugerament positiva, però encara insuficient per assolir els objectius ambientals a mig i llarg termini.

RIII.1. CENTENARI DE LA UGT ILLES BALEARS

El 4 d'octubre de 1925, Llorenç Bisbal Barceló va aconseguir agrupar baix les sigles de la UGT les diverses societats obreres socialistes que ja existien a les illes, convertint-se així en el primer secretari general del sindicat a les Balears. Cent anys després, el 4 d'octubre de 2025 i amb Pedro Homar al capdavant, es va celebrar aquesta fita amb un acte central al Teatre Principal de Palma que fou un èxit de convocatòria, amb la presència d'autoritats, entitats socials i, sobretot, delegades, delegats i l'afiliació del sindicat.

Una peça molt important d'aquesta efemèride és la realització d'un documental que recull la veu i la memòria dels que hi són i dels que hi varen ser: *UGT Illes Balears, cent anys d'història* (produït per IB3 i Espiral Produccions). Durant la nit, va tenir lloc la presentació d'aquesta obra amb la presència del director, Juan Antonio Silva, que va destacar l'evolució del compromís social a les Illes i la importància de recordar totes aquelles persones que van patir la por i la repressió per conquerir els drets laborals que gaudim avui. Silva presentà un avanç de la filmació que hores d'ara ja es pot veure a través de la plataforma d'IB3 TV.

Reconeixement públic a les dones i els homes que, amb el seu esforç i dedicació, han estat els veritables artífexs d'aquest primer segle d'història

Però el moment més emotiu i significatiu de tota la vetllada arribà amb el reconeixement públic a les dones i els homes que, amb el seu esforç i dedicació, han estat els veritables artífexs d'aquest primer segle d'història. En un ambient carregat d'afecte, la i els protagonistes van anar desfilant cap a l'escenari mentre l'auditori esclatava en una gran ovació, plena de gratitud i sentiment: Mundita Bustins Pons, Gabriel Terrassa Riutord, Lorenzo Bravo Muñoz, Fernando Fernández Estévez, Manolo Sasot Grau, Joan Huguet Amengual, Jordi Crehuet Reyes, Eusebio Ramón López, Tomás

Navarro Delicado, Pedro Calvo Manteca i Paco Obrador Moratinos.

Durant l'acte de cloenda, el secretari general Pepe Álvarez va destacar fites històriques com les vacances pagades i va marcar la reducció de la jornada a 37,5 hores com el gran objectiu actual per repartir millor la riquesa, afavorir la conciliació laboral i familiar, creació d'ocupació, minvar les hores extres treballades i com a eina per avançar en la igualtat de gènere, ja que permetria el repartiment equitatiu de les cures familiars.

La UGT de les Illes Balears, se reivindica en el seu centenari (1925-2025) com un sindicat de classe, posant de relleu una afiliació integrada per 15.000 persones i 2.400 representants a les empreses. Actualment, es plantegen nous horitzons socials: posar la igualtat de gènere, la salut laboral i la negociació col·lectiva al centre de l'agenda política per consolidar el benestar de la classe obrera en un món globalitzat.

RIII.2. ETICENTRE: RESPONSABILITAT, ÈTICA I EL DRET A SOMIAR

En els seus inicis, l'entorn empresarial estava marcat per una forta orientació als resultats i per una ètica basada principalment en el compliment de la legalitat. Plantejar una integració real dels valors generava escepticisme i, en alguns casos, rebuig. Tot i així, Eticentre va defensar des del principi que l'ètica havia de formar part del nucli estratègic de les organitzacions, impulsant una transformació que avui es reflecteix en conceptes com la governança, la sostenibilitat o la responsabilitat social.

Al llarg de més de dues dècades, l'entitat ha evolucionat des d'un espai de reflexió cap a un autèntic *think tank*, oferint eines pràctiques per integrar l'ètica en la gestió empresarial. Entre aquestes, destaca el desenvolupament d'un codi ètic amb indicadors mesurables, que permet passar d'una ètica discursiva a una ètica operativa, especialment útil per a pimes i autònoms. A més, Eticentre s'ha consolidat com una xarxa empresarial i un fòrum de debat sobre qüestions clau com el turisme, l'habitatge o la sostenibilitat.

En aquest sentit, l'associació defensa la necessitat de trobar un equilibri entre el desenvolupament turístic i el benestar dels residents, apostant per un model capaç de transformar el creixement en qualitat de vida. Igualment, subratlla la importància d'aprofitar el talent de les persones que han arribat i han decidit quedar-se i integrar-lo dins el teixit social i econòmic per avançar cap a un model més inclusiu i sostenible.

L'any 2025 ha estat especialment actiu. A través de trobades i debats, Eticentre ha abordat alguns dels principals reptes actuals, entre els quals hi ha l'emergència climàtica, amb la participació d'experts com Joan Estrany, que va alertar sobre la manca de cultura del risc davant fenòmens meteorològics extrems, o la crisi de l'habitatge, analitzada amb el sociòleg David Abril, que va posar de manifest la necessitat d'una resposta col·lectiva entre empreses, administracions i ciutadania.

Un altre dels eixos destacats ha estat la reflexió sobre la intel·ligència artificial i el seu impacte en l'ètica empresarial, posant en relleu la necessitat d'aprofitar-ne el potencial des d'una perspectiva responsable i amb criteris ètics integrats.

Així mateix, la jornada «Empresa, ètica i comunicació» va abordar el repte de la desinformació i en va destacar l'impacte directe en la confiança i en els resultats empresarials. Es va subratllar que una comunicació ètica i rigorosa és avui un element estratègic per a les organitzacions.

Impulsar una manera de fer empresa en què l'ètica no sigui un complement, sinó l'eix central per construir una societat més justa

Més enllà de l'activitat concreta, Eticentre reivindica un canvi de paradigma: avançar de l'*Homo Economicus* a l'*Homo Felicitis*, situant el benestar, l'impacte social i la sostenibilitat en el centre del model econòmic. En un context global marcat per la incertesa, l'entitat defensa el paper de les empreses com a agents clau de transformació.

Després de més de vint anys de trajectòria, Eticentre manté el seu compromís: impulsar una manera de fer empresa en què l'ètica no sigui un complement, sinó l'eix central per construir una societat més justa, sostenible i cohesionada.

AGRAÏMENTS

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears agraeix la valuosa col·laboració de les organitzacions i del seu personal que, amb la informació estadística i documental aportada, han fet possible l'elaboració d'aquesta memòria:

Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears (COAIB)

Consell Insular d'Eivissa

Consell Insular de Formentera

Consell Insular de Mallorca

Consell Insular de Menorca

Direcció General d'Economia i Estadística del Govern de les Illes Balears

Direcció General d'Accreditació, Docència i Recerca en Salut del Govern de les Illes Balears

Direcció General d'Universitats, Recerca i Ensenyaments Artístics Superiors del Govern de les Illes Balears

Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)

Institut de Recerca i Formació Agroalimentària i Pesquera de les Illes Balears (IRFAP)

Institut d'Estudis Balearics (IEB)

Oficina de Control i Anàlisi Pressupostaris del Govern de les Illes Balears

Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB)

Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears

Universitat de les Illes Balears (UIB)

UGT de les Illes Balears

CCOO de les Illes Balears

